

НАША ЦЕРКВА- КІЇВСЬКИЙ ПАТРІАРХАТ

РЕЛІГІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ ЧАСОПИСУ "БОРИСТЕН"

Видання благославив патріарх УПЦ КП ФІЛАРЕТ

№ 9 (121), 2013 р.

ПРОПОВІДЬ СВЯТІЙШОГО ПАТРІАРХА ФІЛАРЕТА У НЕДІЛЮ 12-ТУ ПІСЛЯ П'ЯТИДЕСЯТНИЦІ, ПІСЛЯ БОЖЕСТВЕННОЇ ЛІТУРГІЇ У ВВЕДЕНСЬКОМУ ХРАМІ СМТ. БРЮХОВИЧІ

В ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа! Дорогі браття і сестри! Сьогоднішнє Євангельське читання знову нагадало нам про вічне життя. Ви чули у Євангелії, як один багатий юнак підійшов до Ісуса Христа і запитав, що йому треба зробити доброго, щоб успадкувати вічне життя.

Питання вічного життя, а саме: «Чи є воно, чи нема?», - стоїть перед кожною людиною. І одні вірять, що життя вічне існує, але багато людей не вірять в існування вічного життя і думають, що існування людини закінчується смертю. Насправді це не так.

Чому не так? Тому що матерія, як свідчить наука, незнищенна і вічна - ніщо так просто не зникає в нікуди. А людина має дух! То якщо матерія незнищенна, то значить і дух тим більше незнищимий. Тобто і розум, і почуття, і воля - все це існує. Адаже якщо матерія існує, то чому не існує і розум вічний?

Але ми віримо у вічне життя не тому, що матерія існує вічно, як каже наука. Не тому! А тому, що Бог так сказав! А Бог є істина, і, що сказав Бог, те і правда. А те, що говорить людина може бути правдою, тільки якщо сказане співпадає з божественною істиною. А якщо не співпадає з божественною істиною, то те, що говорить людина - неправда.

Ось старше покоління пам'ятає, як у школі всіх нас учили, що є марсіани і що є життя на Марсі. Пам'ятаєте? А коли полетіли туди ракети, то не тільки марсіан не побачили, а взагалі ніякого життя не знайшли на Марсі! А говорили від імені науки!

Також усіх навчали теорії Дарвіна, вчили, що людина походить від мавпи. І хто не вірив в те, що він походить від мавпи, тих називали темними людьми, неосвіченими, не знаючими науки. А тепер та ж сама наука говорить, що теорія Дарвіна не підтверджена науковими дослідженнями навіть. Віками все людство переконували, що воно від мавпи походить, а тепер кажуть, що це неправда!

А ось те, що говорить Бог, те залишається правдою віками, назавжди. Тому що Бог є істина!

І створив Бог людину не для того, щоб вона пожила на цьому світі двадцять, чи тридцять, чи сімдесят, чи навіть сто років. Не для цього створив Бог людину! А для вічного життя.

Візьмемо диявола, злих духів. Здавалося б, з нашої точки зору, чому Господь їх не знищив, коли вони вже такі злі і приносять стільки шкоди самій людині? Чому Господь їх не знищив? А тому що все, що створено Богом, є добро. І саме буття є добро. А добро Бог знищить не може, тому що воно створене Ним і тому що Він Справедливий. А вічне існування диявола і злих духів є доказом цього: якщо зло

буде існувати вічно, то тим більше буде існувати добро.

Цей багатий юнак не мав сумніву в тому, що існує вічне життя. Не мав! А чому він запитав, що би зробить доброго, щоб увійти у вічне життя? У його запитанні можна помітити таке, що одні ввійдуть у вічне життя, а інші не ввійдуть у вічне життя.

Але не про це запитував багатий юнак і не думав він, що одні ввійдуть у вічне життя, а другі не ввійдуть. У вічне життя ввійдуть всі без винятку люди! Юнак, коли запитав про вічне життя, говорив про життя блаженне, а не просто вічне. Блаженне життя! Бо диявол і злі духи теж увійдуть у вічне життя, але вічне страждання там буде, а не блаженне життя!

Ось атеїсти не вірять, що вони ввійдуть у вічне життя. Це їх справа. Але вони не можуть злетіти, бо Бог створив людину безсмертною, і атеїст не може сам себе знищити.

І ті люди, які кінчають своє життя самогубством, це настільки безумні люди, що вони думають, знищивши себе тут на землі, перестати існувати. Думають, що звільняться від страждань. Навпаки! Після цього у більшості страждань потраплять!

Але все ж таки і ми, дорогі браття і сестри, як і той багатий юнак, хочемо увійти у вічне блаженне життя. Для того і молимося, і просимо Бога, і до храму приходимо з думкою про вічне життя.

Ісус Христос дав відповідь юнакові і дає відповідь тим самим і нам цю відповідь. Що треба зробити? Виконувати заповіді! Які? Не вбивай, не перелюбствуй, не лжесвідчи, люби батька і матір і ближнього твого, як самого себе. Ось що треба для того, щоб увійти у вічне блаженне життя.

Але Господь у ту мить не про все сказав, що потрібно для вічного життя. Ось такий приклад. Авраам праведний, Давид пророк, Ной, інші святі - всі вони де знаходились по зішестя в пекло Ісуса Христа? Де? В пеклі! А були праведні, але знаходились в пеклі.

Чому ж ці праведні знаходились в пеклі? А тому що нема людини на землі, яка б не згрішила. А якщо вона згрішила, то не може знаходитись в раю, не може знаходитись в Царстві Небесному. Чому не може? Бо вона згрішила, хай навіть один тільки раз.

Адам один же раз згрішив? Один! А був вигнаний із раю. А що говорить цар Давид: «У беззаконні зачатий я і в гріхах породила мене мати моя». Тобто Давид Духом Святим говорить, що у беззаконні зачатий він і в гріхах народжений. Це означає, що всі люди так само народжені у гріхах.

Зверніть увагу на Божу Матір. Навіть Божа Матір, яка народила Сина Божого, і то Вона назвала Його Своїм Спасителем. Тобто і Божа Матір потребувала Спасителя. А це означає, що у вічне блаженне життя, рай, Царство Небесне без Господа Ісуса Христа, без Його пришестя і втілення, розп'яття, смерті і Воскресіння ніхто із людей не може увійти у вічне блаженне життя.

І тому заповіді залишаються і їх треба виконувати, але спасаємось ми всі, дорогі брати і сестри, всі без винятку, Господом нашим Ісусом Христом.

Якби Він не зійшов на землю і не втілювався б, і не виконав би цей спасительний подвиг, ніколи б ми не визволились від пекла, від вічних страждань.

Тому спасіння наше залежить від Господа Ісуса Христа - Він відкрив нам двері раю, Він відкрив нам двері у Царство Небесне і Він відкрив нам у вічне блаженне життя двері. Без Нього не може бути спасіння.

Тому, дорогі браття і сестри, ми повинні виконувати заповіді, які назвав Христос, але водночас повинні знати, що ми не своїми добрими ділами успадкуємо вічне блаженне життя. Не своїми ділами! Пам'ятаєте, що сказав апостол Павло: «Ділами не спасеться ніяка людина».

Чому не може спастись людина ділами? А тому що немає на землі жодної людини безгрішної, крім Господа Ісуса Христа. Один Він безгрішний, а всі люди грішні. А якщо грішні, то не можуть увійти у Царство Небесне. А через Господа Ісуса Христа ми входимо.

Яким чином входимо? Господь Духом Святим очищає нас від усякого гріха! І Він Духом Святим чорне робить білим, грішника робить святим.

Ви подивіться, хто був Савл? Гонитель християн! А став великим апостолом. Яким чином? Він сам про себе каже, що благодаттю Божою став таким. Тобто лише благодаттю Божою він зміг стати таким.

А блудниця, яка омивала сльозами ноги Христа Спасителя і мазала миром, яким чином стала цнотливою? Господь простив їй і благодать Святого Духа очистила її від гріха.

А митар, майбутній євангелист Матфей, якого ненавиділи всі за те, що він чинив зло людям через податки, бо брав більше, ніж треба, яким чином став євангелистом? Господь простив йому гріхи і чорне його життя зробив святим.

І так кожна людина. Кожна людина!

Це тільки приклад, як Господь чорне робить білим, гріховне робить святим. Настільки велика сила Бога. І коли апостоли запитали Ісуса Христа: «Якщо багатий не може увійти в Царство Небесне, то хто може бути спасеним?», - Христос ясно сказав: «У людей це неможливо».

Тобто людина сама стати безгрішною не може, а у Бога все можливо. І тому, дивіться, розбійник, який за все своє життя тільки грабував, робив зло, а в останню хвилину свого життя на хресті сказав одне тільки речення: «Пом'яни мене, Господи, коли прийдеш у Царство Твоє», - отримує спасіння.

Не сказав прийми мене, тому що розумів, що не може увійти у Царство Небесне, тому що він грішник, розбійник, злодій. А просить Господа тільки згадати його у Своєму Царстві. І ви дивіться, яка велика милість Божа! Господь сказав йому: «Сьогодні будеш зі Мною в раю».

Не входить Авраам першим в рай, ні Ной, ні Давид, ні жоден із пророків, ніхто з праведників, а розбійник першим входить в рай. Ось бачите, яка велика милість Божа і що Бог може зробити - Він може ввести розбійника першим в рай.

І тому ми, дорогі браття і сестри, визнаючи себе грішниками, не повинні втрачати надію на вічне блаженне життя. Не треба втрачати! Бо ми ввійдемо у вічне блаженне життя, ввійдемо обов'язково, якщо будемо каятися у своїх гріхах.

Бо всі праведні і Старого Завіту, і Нового Завіту отримували прощення тільки тоді, коли каючись. Давид же згрішив? Згрішив та ще й будучи царем! А Господь простив його гріх. І для нас його гріх і покаєння є показовим і зразковим.

Треба не просто називати себе грішником, мало сказати: «Я грішний». Треба конкретно свої гріхи знати. Конкретно! Бо не всі ж убивці і не всі перелюбники, але всі грішники! Так ось, у чому ти грішний, ото всі свої гріхи і пам'ятай.

Навіть якщо ти їх уже не звершуєш, пам'ятай про них. І не просто пам'ятай, а плач, таємно плач за скоєні гріхи, і тоді Господь, який бачить таємне, зробить ясно - простить тобі гріх і подарує Царство Небесне.

Дорогі браття і сестри, земне життя тимчасове і рано чи пізно закінчиться. А

вічне є вічне і в оце вічне ми ввійдемо. І про нього більше за все нам треба думати. Той юнак сказав, що треба робить добре. Він знав, що треба робить добро, щоб спастись.

І ми, дорогі браття і сестри, повинні робить добро. А що значить робить добро? Батьки повинні любити дітей, а діти - батьків, бо сказав Бог: «Люби батька твого і матір твою».

Любов узагалі лежить в основі всього. Треба любити свою родину, бо інакше не полюбиш свого народу. А якщо хто не любить свій народ, він не може любити інший народ. Треба любити свою Батьківщину, тоді ти будеш любити інші народи. А якщо у тебе немає любові, нема любові до своєї Батьківщини, до свого народу, до своєї мови, то як ти можеш любити інших? У тебе ж у серці любові нема! Яким чином ти можеш полюбить інших?!

Тому треба насамперед дбати про те, щоб у серці була любов, і чим сильніша, тим краще. Тому що вона, любов, закликає у душу божественну благодать.

І тільки не треба плутати любов тілесну і любов духовну. Зараз багато є людей, які не розуміють цієї різниці і називають гріх любов'ю. Ну як ви можете називати блуд любов'ю?! Зараз дійшло до того, що люди-християни називають шлюбом життя чоловіка з чоловіком і жінки із жінкою. Хіба це любов?! Це є зло! І велике зло! За таке зло Господь спалив Содом і Гомору.

Тому треба мати в серці чисту любов, божественну любов, яку подає Святий Дух у кожне серце. Сама природа наша створена такою, що вона любить. Навіть той, хто Бога не визнає, може мати любов у серці, тому що любов закладена у наших серцях від створення і не розривною із природою наших душ.

Дорогі браття і сестри, багато я вам наговорив. Але пам'ятайте одне: думайте про Царство Боже і вічне блаженне життя, згадайте свої гріхи і просіть у Бога помилування. Промовляйте оці прості і глибокі слова: «Господи помилуй!» І якщо будемо так робить, обов'язково Царство Боже успадкуємо!

Богу нашому слава навіки віків. Амінь! (проповідь виголошена після Божественної Літургії у Введенському храмі смт. Брюховичі під час Першосвятительського візиту Святого Патріарха Філарета до Львівської єпархії в рамках святкування 1025-ліття Хрещення Київської Руси-України 15 вересня 2013 року Божого).

ЗВЕРНЕННЯ ЦЕРКОВ І РЕЛІГІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ДО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ ЩОДО ДИСКУСІЇ ПРО ЄВРОПЕЙСЬКІ ЦІННОСТІ В УКРАЇНІ

ЗВЕРНЕННЯ ЦЕРКОВ І РЕЛІГІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ДО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

Шановні співгромадяни!

Будучи невід'ємною частиною українського суспільства та відчуваючи духовний обов'язок і громадянську відповідальність, вважаємо за

необхідне звернутися до вас з приводу європейської інтеграції України та поділитися деякими своїми міркуваннями.

Історично так склалося, що від давніх часів український народ був частиною європейського цивілізаційного простору. У зв'язку з Європою, її духовною, культурною, освітньою, правовою традицією будувалося наше суспільне і державне життя.

Зараз Україна стоїть перед вибором шляху свого подальшого розвитку. На нашу думку, майбутнє України природно обумовлене нашим історичним корінням - бути незалежною державою в колі вільних європейських народів.

Переконані, що цей вибір не є і не може вважатися протиставленням України нашому історичному сусіду - Росії. Адже її державність, історія та культура теж тісно пов'язані з Європою. Сподіваємося, що російський народ і держава визнаватимуть і поважатимуть право України, як незалежної держави, обирати власний шлях у майбутнє - так само, як Україна визнає і поважає незалежність і суверенітет Російської Федерації.

Цілком зрозуміло, що сучасна об'єднана Європа має не лише здобутки. Чимало в ній того, що потребує змін чи виправлення - так само, як і наш власний український дім. Традиційні духовні, культурні, сімейні та моральні цінності, на яких століттями ґрунтувалося життя народів Європи, - дорогоцінний скарб, який ми повинні цінувати, спільно берегти, захищати і примножувати. Знаємо, що у цій справі в Європі у нас є багато однодумців, з якими ми готові об'єднати зусилля.

Сподіваємося, що через суспільну дискусію Україна обере для себе найкращий шлях розвитку. Ми ж будемо молитися, щоби Всевишній дав мудрість і правителям, і всьому народові, та допоміг зробити вірний вибір. До такої молитви закликаємо і всіх наших вірних.

**З повагою,
- Патріарх Філарет (Денисенко),
Предстоятель Української Православної
Церкви Київського Патріархату;**

**Митрополит Володимир (Сабодан),
Предстоятель Української Православної
Церкви;**

**Верховний архієпископ Святослав (Шевчук),
Отець і Глава Української
Греко-Католицької Церкви;**

В'ячеслав Нестерук, Голова Всеукраїнського Союзу об'єднаних євангельських християн-баптистів;

Михайло Паночко, Старший єпископ Церкви християн віри євангельської України;

Архієпископ Петро Мальчук, глава Комісії з питань відносин між державою і церквою Римо-Католицької Церкви в Україні;

В'ячеслав Горпинчук, Єпископ Української Лютеранської Церкви;

Уланд Шпалінгер, Єпископ Німецької євангелічно-лютеранської Церкви України;

Яків Дов Блаїх, Головний рабин м. Києва та України Об'єднання іудейських релігійних організацій України;

Муфтії Ахмед Тамім, Голова Духовного управління мусульман України.

ПАТРІАРШЕ БОГОСЛУЖІННЯ У 10-ТУ НЕДІЛЮ ПІСЛЯ П'ЯТИДЕСЯТНИЦІ

1 вересня 2013 року, у 10-ту неділю після П'ятидесятниці, у день вшанування мч. Андрія Стратилата і з ним 2593 мучеників (284–305), свт. Питирима, єп. Великопермського (1456), мчч. Тимофія, Агапія і Фекли (бл. 304) та Донської ікони Божої Матері Святійший Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет звершив Божественну літургію у Володимирському кафедральному соборі.

Напередодні, у суботу 31 серпня Святійший Патріарх звершив Всенічне Бдіння у кафедральному соборі.

Його Святості співслужили настоятель храму протоієрей Борис Табачек та духовенство кафедрального собору.

Після Євангельського читання Патріарх Філарет виголосив проповідь на тему євангельського читання.

Під час богослужіння Святійший Патріарх Філарет звершив священничу хіротонію над дияконом Андрієм Головковим.

Завершилося богослужіння молебнем перед початком навчання для дітей.

Того ж дня під час вечірнього богослужіння Святійший Владика разом із духовенством читав акафіст Успінню Божої Матері.

Біографічна довідка: ієрей Андрій Головков, народився 26 травня 1985 р. в с.м.т. Калінінське Великоолександрівського району Херсонської області у сім'ї православних християн Валентина та Ольги Головкових.

Має старшого брата, прот. Віталія Валентиновича Головкова 1977 р. народження, який закінчив Одеську Духовну

Семінарію і зараз являється кліриком Херсонської Єпархії УПЦ Київського Патріархату.

З 1991 р. по 2002 р. навчався у Калінінській загальноосвітній школі I-III ступенів.

З 2002 р. по 2006 р. навчався в Київській Духовній Семінарії. Під час навчання ніс послух в неосновному складі хору КДС і А. Після закінчення отримав диплом за першою категорією.

З 2006 р. по 2007 р. навчався в магістратурі Київської Православної Богословської Академії. На весні 2007 р., успішно закінчив навчання в магістратурі і захистив дисертацію на тему: «Православний погляд на соціальне служіння Римсько-Католицької Церкви у новітній період».

З 2007 р. по 2010 р. навчався в аспірантурі Київської Православної Богословської Академії. 26 квітня 2010 року захистив кандидатську дисертацію на тему: «Погляд на соціальне служіння Православної і Римско-Католицької Церкви у світлі есхатології».

З 2006 р. благословенням Святійшого Патріарха Філарета був призначений нештатним працівником Прес-Центру Київської Патріархії.

З 2009 р. благословенням Святійшого Патріарха Філарета був призначений адміністратором офіційного веб-сайту Свято-Володимирського кафедрального собору www.katedral.org.ua.

З 2010 р. призначений штатним працівником інформаційного Управління Київської Патріархії.

З 2010 р. по 2013 р. ніс послух викладача в КПБА (Біблійно-Церковна археологія та Історія Церковної архітектури).

З 2010 р. по 2013 р. ніс послух секретаря кафедри Церковної Історії в КПБА.

У 2012 році ніс послух ризничного в Київській Патріархії.

313 грудня 2002 р. по 12 серпня 2012 р. ніс послух іподиякона Святійшого Патріарха Філарета при Свято-Володимирському кафедральному соборі.

12 серпня 2012 року за Божественною літургією у Свято-Володимирському кафедральному соборі був рукоположений у сан диякона Святійшим Патріархом Філаретом.

З 2012 р. по 2013 р. був штатним дияконом Академічного храму Святого Апостола і Євангелиста Іоана Богослова міста Києва.

З 2012 р. по 2013 р. ніс послух інспектора в КПБА.

З 1 січня 2013 року призначений редактором ілюстративного матеріалу офіційного науково-богословського періодичного видання Київської Патріархії «Православний вісник Київського Патріархату».

1 вересня 2013 року за Божественною літургією у Свято-Володимирському кафедральному соборі був рукоположений у сан ієрея Святійшим Патріархом Філаретом.

Одружений з Маріанною Михайлівною Андрусик.

Виховує доньку Варвару.
Фото Василя ДІДУХА.

ПАТРІАРШЕ БОГОСЛУЖІННЯ В ДЕНЬ УСІКНОВЕННЯ ГЛАВИ СВЯТОГО ІОАНА ХРЕСТИТЕЛЯ

11 вересня 2013 року, в день Усікновення глави пророка, Предтечі і Хрестителя Господнього Іоана, Святійший Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет звершив Божественну літургію у Володимирському кафедральному соборі.

Його Святості співслужили настоятель храму протоієрей Борис Табачек та духовенство собору.

Після літургії Патріарх відслужив панахиду за всіма відвіку спочилими воїнами.

Напередодні, 10 вересня у вівторок ввечері, Предстоятель Київського Патріархату, у співслужінні духовенства, звершив Всенічне бдіння у Свято-Володимирському кафедральному соборі.

Предтеча Іоан з усією ревністю проповідував покаєння, своїм запальним словом навертав уми й серця заблудлих іудеїв, викривав в гріхах і пороках як простих людей, так і сильних світу цього; тих, хто покався, хрестив у водах Йордану. Він, викривач неправди, який мученицьки страждав за правду. Церковна іконографія у так званому Деісусному чині зображає Предтечу першим, після Богоматері, яка стоїть поряд із Ісусом Христом, Царем Слави, в постійній молитві за світ і людей. Він – останній пророк Старого Завіту й перший пророк-мученик Нового Завіту.

Святе Писання говорить, що від серця виходять злі помисли, вбивства, перелюби, любодіяння, лжесвідчення, хула. Ми будемо спадкоємцями Предтечі, якщо боротимемося зі своєю гордістю. Гордість скинула ангелів з неба в пекло. Вона принижує й губить кожну людину. Борючись з нею, необхідно виховувати в собі смирення Предтечі, бо воно возвеличує і спасає людину.

«Величаємо тебе, Хрестителю Спасів Іоане, і шануємо всі чесною твоєю глави усікновення».

• СВІТОЧІ УКРАЇНСЬКОЇ ДУХОВНОСТІ

ЕКУМУНІЗМ ВЛАДИКИ АНДРІЯ САПЕЛЯКА

Історія Української Церкви прикрашена славними постатями її предстоятелів, котрі втілили в собі євангельський ідеал доброго пастиря і жодною ціною не полишили довіреного їм стада. Вони часто залишаються непомітними, бо не шукають слави, але далі продовжують невтомно трудитися та молитися за свою Церкву. Одним із таких непоказних, але ревних душ-пастирів є довголітній єпископ-місіонер – владика Андрій (Сапеляк). Владика Андрій представляє традицію Київської Церкви ХХ століття. Тому ми вирішили поспілкуватися з ним, щоб, перейнявши цей безцінний досвід, могли стати гідними спадкоємцями нашої традиції, все більше плекати та розвивати її, а також, дивлячись на його життя, – наслідувати ревність і посвяту у служінні Церкві і своєму народові. Біографічна довідка: Владика Андрій (Сапеляк), єпископ-емерит. Народився 13 грудня 1919 року у с. Ришкова Воля Ярославського повіту на Перемишлянщині. Після закінчення Перемишльської гімназії вступив у згуродження Отців Салезіян. Вищу освіту здобув у Салезіянському університеті в Італії (м. Турин), факультет канонічного права. 1951 року організував у Франції Українську малу семінарію і був її першим ректором. 1961 року о. Андрія іменовано першим єпископом для українських вірних у Аргентині, де він трудився 36 років. Спочатку владика Андрій був іменований Апостольським Візитатором для українців католиків в Аргентині, а після створення єпархії – Апостольським адміністратором ординарієм Української католицької єпархії в Аргентині. У 1997 році владика Андрій повернувся в Україну. На 80-у році життя їде з пасторальною місією у м. Верхньодніпровськ Дніпропетровської області.

Тут і трудиться нині, готуючись 13 грудня біжучого зустріти 94 річницю з дня свого народження. Головне завдання своєї душ-

пастирської праці Владика Андрій вважає виховання молоді у кращих християнських традиціях. Завітавши до нього у гості до Верхньодніпровського погожого вересневого дня ми обговорили чимало злободенних сьогоднішніх тем у житті Церкви та України. Але про сучасну молодь говорили чи не найбільше. Варто процитувати що найперше сказав у розмові з нами достойний Владика:

- Ми, священники-селезіяни, якраз належимо до церковного згуродження, яке займається вихованням молоді. Програма нашої діяльності - виховання чесних громадян і добрих християн, бо сьогодні люди не знають громадських обов'язків. Як у нас зараз? Ідуть на вибори і голосують за

пляшку горілки. Підкупляють, обманюють людей. Тож треба просвічувати людей і молодь зокрема.

Але найбільше про що приємно було дізнатися так це про правдиві екуменічні устремління Владика Андрія. Приїхавши на Схід України, він найголовніше прагне поєднати українців розділених між двома братніми Церквами. Це знаходить відображення навіть у таблиці на приміщенні церкви, котру обладнав під час свого походу у Верхньодніпровську єпископ - емерит. «Київська православна соборна Церква» - таке визначення духовного прихисту для українців я зустрічав вперше в житті. І знову ж таки, як на мене, суть визначення сповна відповідає потребам українського як релігійного та громадського сьогоднішнього.

- Об'єднання Церкви має піти знизу. Народ хоче однієї церкви. Народ хоче одного Бога, - ділитися з нами своїми думками Владика. - Вважаю, що з'єднання української церкви є обов'язковим. Як ми те добре обдумаємо - то зрозуміємо, що нас розділили штучно, все в нас однакове. І вони православні - і ми православні, і ми соборні - і вони соборні. Завдання з'єднання не буде тяжким, коли ми отримуємо підтримку народу.

Не випадало довго втомлювати своєю присутністю достойного і літнього душпастиря. Однак, ті мудрі та розважливі думки, котрі ми почули від нього, стануть кожному з нас в нагоді на довші часи.

Фідель СУХОНІС, редактор.

НА ФОТО: Зліва направо: Сергій Маслюченко, історик; Фідель Сухоніс, журналіст; владика Андрій; Ігор Шпірка, керівник ГО «Дніпропетровський обштинний фонд». Такий напис на церкві, напевно, відбиває сподівання багатьох українців на релігійну єдність.

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА КИЇВСЬКОГО ПАТРИАРХАТУ В РОСІЇ

Видання Митрополита Богородського УПЦ КП Адріана

До уваги читачів веб-сайту Богородської єпархії Української Православної Церкви (КП) про викладення нових матеріалів за вересень місяць, які будуть свідчити про архіпастирську та невтомну працю Митрополита Адріана на полі битви за істинні християнські цінності та українське національне збагачення душ нашого рідного народу.

В цьому номері ви ознайомитесь і прочитаєте відгук Митрополита Адріана на інтерв'ю відомого доктора, професора і Ректора Української Ужгородської Богословської Академії, вельмишановного архимандрита Віктора (Бедя) та привітання Митрополита Адріана, направлене на ім'я Прем'єр-міністра Російської Федерації Д.А. Медведева, в якому Владика Адріан розмістив статтю 148 з Кримінального Кодексу РФ про покарання за образу почуттів віруючих з боку кривдників та принижувачів віруючих людей в РФ.

Також будуть розміщені матеріали про богослужіння Митрополита Адріана в день свого небесного покровителя, святого мученика Адріана (08.09.2013-го року).

ВЕЛЬМИШАНОВНІ РЕДАКЦІЇ ВЕБ-САЙТУ «ПРАВОСЛАВНИЙ ОГЛЯДАЧ» ТА «РЕЛІГІЯ В УКРАЇНІ»!

Вельмишановні редакції веб-сайту «Православний оглядач» та «Релігія в Україні»!

До Вас звертається Митрополит Адріан зі своїми коментарями щодо інтерв'ю архимандрита Віктора (Бедя). На Вашому сайті 04.09.2013-го року було надруковане інтерв'ю відомого вченого, доктора юридичних і богословських наук, академіка і професора Української Ужгородської Богословської Академії архимандрита Віктора (Бедя) на тему: «Непотрібно шукати у моїх молитвах політичного забарвлення». http://www.religion.in.ua/zmi/ukrainian_zmi/23158-archimandrit-viktor-bed-nepotribno-shukati-u-moix-molitvah-politichnogo-zabarvlennya.html Це інтерв'ю є не тільки тією людиною, яка любить історію своєї Батьківщини, її мову, культуру, древню Православну Церкву з часів святих апостолів Андрія Первозваного, святого апостола Павла, святителя Климента, єпископа Римського та інших проповідників в Україні, але й великого вченого українця, священнослужителя – богослова та політика і філософа архимандрита Віктора (Бедя). Редактор веб-сайту «Православний оглядач» отець Андрій Толстой <http://pravoslavnews.com.ua/> багато задавав питань Ректору УУБА, архимандриту Віктору. Та тільки маючи можливість спілкуватись з такою неординарною особою, не задав йому самого простого питання, чому така високоосвічена людина до цього

часу служить в сані архимандрита, а не в сані єпископа, не говорячи про сан архієпископський та митрополичий, чого він давно вже заслужив.

Невже наші Українські Церкви, Російська і навіть закордонні Помісні Церкви мають багато таких вчених по освіті і простих по життю, яким є архимандрит Віктор (Бедя)?

Ми можемо порівняти його з такими відомими історичними духовними постатями, якими були просвітителі слов'янських народів Кирило і Мефодій, Єпископ Кирило (Туровський) і особливо, Митрополит Київський Петро (Могила), родом з Валахії, Патріарх Вселенський Кирило (Лукарис) та ще деякі особи, які жили не для себе, а для суспільства, для своєї рідної Церкви та свого рідного народу.

Візьміть, наприклад, Києво – Печерську Лавру у Києві. На її території співіснують три Митрополити однієї ж Церкви УПЦ: Предстоятель УПЦ Блаженніший Митрополит Володимир (Сабодан), Керуючий справами УПЦ і Ректор Київських духовних академії і семінарії Митрополит Антоній (Паканич), а також намісник Лаври - Митрополит Павло (Лебідь). Коли було таке в історії Лаври, щоб нею керував Митрополит?

Значить, Ректор Київської академії і семінарії може бути Митрополитом, а Ректор Української Ужгородської Православної Академії, та ще й з такою науковою освітою, може ходити в сані архимандрита? Звичайно, що заздрість є не тільки в Україні, але і в Росії, оскільки професор Московської духовної академії протодиякон Андрій Кураєв писав про архимандрита Віктора (Бедя), чому він до цього часу не є єпископом? Сам же протодиякон Андрій Кураєв і відповів собі на своє питання, що він розгорнув націоналістичну політику не тільки в своїй Академії, але й по всьому Закарпатті. Отець Віктор є чесним і порядним українцем, який вболіває за долю сучасної України, за її трагедійну історію, за її героїв простих і керівників рухів та перемог, за незалежне її існування. Він не реагує на критику сучасних кар'єристів, не звертає уваги на заздрісників й на своїх опонентів, які свій вільний час витрачають не на читання книг та ведення постійних богослужінь, а на всякі пустоти та зайві розваги. Тому, для отця Віктора, як для

геніального вченого є дуже близькі імена, як позитивних Гетьманів, так і борців за свободу і незалежність України. Адже, кому, як не йому, сину України і сину Закарпатського краю знати про всі історичні події, які відбувались на його території: це й Гетьман Петро Сагайдачний і провідник ОУН УПА Степан Бандера, це й Гетьман Іван Мазепа і теж провідник ОУН УПА Роман Шухевич і так далі. Для архимандрита Віктора, Україна є Київська Русь і Скіфія. Для нього істина Святого Писання Віхого і Нового Завітів є правдою і аксіомою

в його житті і в пастирській діяльності, де написано, що перед Богом всі рівні: скіфи - слов'яни, юдеї - євреї і елліни - греки. Тому, український народ, як і всі слов'яни мають свої коріння у скіфських племенах, які є благословенним Богом народом, який пізніше прийняв християнство. Отець Віктор пишається історією нашої єдиної Руської, як він висловлюється постійно - Української Православної Церкви, але Київської Митрополії Константинопольського Патріархату, яка бере свій початок з часів святого апостола Андрія Первозваного, апостола Павла та інших просвітителів нашого народу.

Архимандрит Віктор дуже добре орієнтується в долі мучеників - християн, які відправлялись на заслання з Греції, Риму та Єрусалиму до Криму, де й була заснована Скіфська єпархія, яка створена ще у III-му столітті на території, як він пише: Скіфії - Київської Русі - України.

Тож, говорить отець Віктор, що наша «...Українська Православна Церква є однією з найдревніших Помісних Церков у світі». І створення Руської Православної Церкви, як він весь час підкреслює, Української, відбулось рівно 1950-т років тому, в середині I-го століття, коли в Єрусалимі відбувся Перший Апостольський Собор, де були присутні, як апостол Андрій Первозваний, так і апостол Савл - Павло. Про друге воцерковлення наших предків русичів отець Віктор пише, що було за часів правління блаженного, великого князя Київського Оскольда (862-й рік) у складі Константинопольського Патріархату. Значить і він вважає князя русича Оскольда християнином, та ще й блаженным.

Про третю епоху воцерковлення нашого народу, яке було у 988-му році при великому князеві Київському Володимирі, архимандрит Віктор говорить з особливою увагою і знаннями про ці події. Він вболіває і за насильницьке приєднання Руської Православної Церкви Київської Митрополії Константинопольського Патріархату до Московського, коли у XVIII - XX-му століттях відбулось поневолення української нації... «...московським царством та польською короною».

Він пишається й тими подіями, коли Україна стала вільною державою і разом з нею знову відродилась Українська Православна Церква з широкою правовою автономією, про що у 1990-му році Патріарх Московський Алексій II писав, а потім і привіз до Києва спеціальну Грамоту про канонічно-правовий статус УПЦ.

Треба нагадати, що в той час Предстоятелем УПЦ був Митрополит Київський і всієї України Філарет, саме якому і вручав Патріарх Алексій II цю Грамоту. Зараз Митрополит Філарет є Предстоятелем Української Православної Церкви Київського Патріархату з 1995-го року. На запитання редактора веб-сайту «Православний Оглядач» о. Андрія Толстого: - «Отче Вікторе, Ви є священнослужителем УПЦ (Московського Патріархату), займаєте відповідальні посади у своїй Церкві, при цьому стоїте на відверто проукраїнських позиціях, зокрема, вшановуєте молитвою і словом пам'ять таких видатних українців, гетьманів Петра Сагайдачного, Богдана Хмельницького, Івана Виговського, Івана Мазепу, поетів і мислителів Тараса Шевченка та Івана Франка, державних діячів Павла Скоропадського, Володимира Винниченка, Симона Петлюру, Августина Волошина, провідників націоналістичного руху Романа

Коновальця, Степана Бандеру, Романа Шухевича та інших. Чому Ви це робите?»

Відповідь отця Віктора була така: «У щоденних молитвах (зокрема, під час богослужіння) духовенство, єпископат та вірники Української Православної Церкви просять у Господа Бога прощення гріхів та благословення для нашої держави України, її влади, воїнів, народу, Церкви. Ці молитви стосуються прощення гріхів та благословення на майбутнє як щодо душ наших покійних співвітчизників українців у минулому, так і їх нащадків сьогодні». Архимандрит Віктор продовжував свої пояснення мовою історії нашої Держави.

«Однією з найболючих сторінок буття українського народу є наша історія. Історія державного, церковного будівництва та їх розвитку, а також українського націотворення. Україна та українська нація, починаючи з XVIII ст., тривалий час була насильно розділена і перебувала під гнітом сусідніх державно-імперських утворень. І на рівні державної політики цих чужоземних для нас імперій, століттями українців розділяли, насильно піддавали асиміляції і денационалізації, протиставляли одні українські регіони іншим українським регіонам і породжували посеред них ворожнечу, змушували відректись від пам'яті про своїх прабатьків, духовних джерел, української материнської мови, національної ідентифікації, власної державності і своєї Помісної Православної Церкви». Далі він говорив:

«Тож, коли у новітній час відновлення української державності та поновлення первинного канонічно-правового статусу Української Православної Церкви минуло всього-на-всього якихось двадцять років, неможливо миттєво відновити цілковиту духовну, історичну, ментальну та політичну єдність нації, бо для цього потрібні час та велике терпіння, взаємопрощення, взаєморозуміння і щира, з любов'ю у Христі молитва та істинна любов до свого ближнього».

А тепер отець Віктор роз'яснює, щоб було зрозуміло малим і великим, розумним і малоумним: «Тож, коли я, як священник Церкви Христової, поминаю і молюся за прощення гріхів (допущених з власної волі чи під примусом) наших співвітчизників різних поколінь та регіонів України, я просто виконую свій священницький обов'язок перед Богом і своїм народом у пошуку любові у Христі посеред нас усіх - і мертвих, і живих, і ненароджених, розділених посеред ворогів віками, і на сьогодні з волі Божої знову з'єднаних у більшості, у своїй земній Вітчизні - Україні. І ці молитви я підношу за всіх... Не поділяючи українців на праведних і неправедних, а Україну - на Правобережну і Лівобережну, та з болем і плачем у душі, тугою і любов'ю в серці та щирою молитвою та синівською вдячністю до Бога, щоб він дарував усім нам прощення і ласку за всі наші гріхопадіння, розбрат, підступництво, зраду, убивства один одного, втрату державності, відмову від своєї мови, історії, Церкви... Молюсь і слізно благаю Бога простити всіх нас, дарувати братерське єднання між усіма нами та благословити щасливе і богоугодне життя для наших нащадків». Тому й ми всі повинні брати приклад з отця Віктора, який говорить: «А щодо відправлення заупокійної літії чи подячного молебню за тими українцями, що були чи є інославними стосовно православних, то жодних порушень церковних канонів я не допускаю, оскільки для цих випадків у нашій Церкві є спеціальні молитовні чини, написані та схвалені саме стосовно інославних співвітчизників. Та й під час літургійних богослужінь Українська Православна Церква у молитві за православних молиться і за український народ в цілому, українську державу, її владу та війсьکو, не поділяючи їх представників на православних чи неправославних...»

А ось відбулась сама головна відповідь архимандрита Віктора своєму співбесіднику: «...не потрібно шукати у моїх молитвах політичного забарвлення чи порушення якихось канонічних норм, акцентуючи увагу на тих чи інших іменах церковних, державних, політичних, громадських, культурних українських діячів різних поколінь». «Я молюсь за цілісність і єдність усього українського народу, який під проводом тих достойників, споконвічно відстоював свою історичну Вітчизну – Русь-Україну, ввібрав у себе чесноти і високу духовність Церкви Христової та ціною власного життя своїх провідників (у яких безумовно були не тільки досягнення, але і гріхопадіння) на сьогодні з високою піднятою головою відродив нашу тисячолітню українську честь та славу, національну єдність і державу, зберіг віру Христову та українську материнську мову». Відповідь на інше питання: – «Чи не виникають у Вас через це проблеми з боку тих представників духовенства Московського патріархату, яке, наприклад, вшановує 400-ліття династії Романових, пропагує побудову «руського мира»? «- Ні, не виникає, - відповідає отець Віктор. У Російській Федерації та Російській Церкві є своя Вітчизна, історія, народ... Тож, вони опікуються своїм минулим і сьогоденням, а ми опікуємось своїм, те, що дароване нам Господом Богом. Коли ж будемо усі цього принципу дотримуватись, виявляючи повагу один до одного, то і взаємних нарікань не буде і любов у Христі буде процвітати поміж нашими народами». Цікавим питанням було до нього й про присутність отця Віктора в УПЦ МП: – Частина наших читачів асоціюють УПЦ (МП) з частиною РПЦ в Україні. Тому у них виникає запитання: як Вам вдається поєднувати міцні патріотичні українські погляди з перебуванням в УПЦ (МП). «Помісна Церква Христова в Україні, - говорить архимандрит Віктор, - не наділена цілковитою канонічно-правовою автокефалією з одночасним перебуванням у єдності зі Вселенським Православ'ям або Католицизмом. Українська Православна Церква, будучи незалежною в управлінні, з широкими правами автономії перебуває у єдності зі Вселенською Православною Церквою через духовно-канонічну єдність із Московським патріархатом (завдяки чому визнається всіма помісними автокефальними церквами)... Українська Православна Церква Київського Патріархату та Українська Автокефальна Православна Церква відносяться до самопроголошених Церков, і на сьогодні офіційно не визнаються ні Помісними автокефальними Православними Церквами, ні Римо-Католицькою Церквою... Тож докори одних до інших представників Церков в Україні з питань юрисдикційного підпорядкування наразі є безпідставними...»

Адже треба сказати, що й у всіх Помісних Православних Церков є загальноприйнята практика (спеціальна формула), яка дає можливість охрестити дітей або тяжко хворих на випадок смерті не тільки священнослужителями, але й православними мирянами. Тільки витримати треба таку формулу при окропленні святою водою новохрещеного, сказавши тричі: «Охрещується раб Божий, чи раба Божа в ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа». Якщо ця людина виживе, то після одужання вона повинна прийти до храму, щоб священник завершив чин Таїнства Хрещення і Миропомазання. І надалі отець Віктор відповідає, що:

«Чи нормальна це ситуація в Україні щодо канонічно-правового статусу Церков Христових? Як на мене – ні. Але ця ситуація є реальністю, вона існує і де-юре, і де-факто. Тож відповідно давайте будемо відрізняти два різні поняття: поняття спасительної місії Української Православної Церкви, як Церкви Христової, і поняття щодо здобуття цілковитої автокефалії Українською Православною Церквою у майбутньому, на що, звісно, як УПЦ, так і Україна мають незаперечне право». Тому, говорить отець Віктор, що:

«Постановка і розгляд питання про здобуття цілковитої автокефалії Української Православної Церкви повинні відбуватись виключно в рамках збереження єдності Вселенського Православ'я, дотримання канонічно-правових норм, соборності у прийнятті рішень та врахування духовних інтересів як прихильників автокефалії УПЦ, так і тих громадян України, які в подальшому виявили бажання залишитись у лоні саме Московського патріархату (зважаючи на історичне державно-церковне минуле процесів в Україні в період XVIII–XX ст.ст.). Вірю, що саме в такому ключі, з ініціативи Української Православної Церкви, закономірно підтриманої як Московським патріархатом, так і Вселенським патріархатом та всіма автокефальними Помісними Православними Церквами, питання здобуття цілковитої автокефалії Українською Православною Церквою і буде вирішено у майбутньому».

Редактор веб-сайту задав нове питання:

– Нещодавно в Україні було відзначено 1025-річчя хрещення Русі. Як Ви оцінюєте урочистості, що минули, та їх значення для подальшого розвитку церковного будівництва в Україні? Отець Віктор відповів, що:

«До Києва прибули глави і офіційні делегації від усіх автокефальних Помісних Православних Церков, своє батьківське пританьня українським християнам надіслав першоієрарх нашої матері-церкви Всесвятійший Варфоломій II, Вселенський патріарх Константинопольський, а також глава Римо-Католицької Церкви Святійший Франциск, Папа Римський».

Ви звернули свою увагу, як цінить архимандрит Віктор минуле нашої Української Православної Церкви, підкресливши, що нашою Матір'ю – Церквою є Вселенська Константинопольська Патріархія.

Далі отець Віктор констатує історичні дані про різні етапи Хрещення нашого народу. «Це святкування, - говорить він, - відбувалось у річницю ще одного великого ювілею поетапної християнізації та церковного будівництва в Русі-Україні – 1150-річчя заснування у 862(3) р. Руської Церкви (нині Української Православної Церкви) з центром Митрополії у Києві, що відбулось за правління блаженного Великого князя київського Оскольда з правлячої династії київських князів Кия та Всесвятійшого Фотія, Вселенського патріарха Константинопольського. Навіть Святійший Кирило (Гундяєв), патріарх Московський, під час зустрічі офіційної делегації Константинопольського патріархату наголосив на значущості діяльності блаженного Великого князя київського Оскольда та Всесвятійшого патріарха Константинопольського Фотія у процесах християнізації та церковного будівництва в Русі-Україні в середині IX ст.».

І ось далі архимандрит Віктор підносить до честі і достоїнства УПЦ Київського Патріархату і УАПЦ, коли говорить, що:

«Тож у контексті відзначення цих двох вагомих в Русі-Україні державно-церковних історичних подій хотілося б привернути увагу науковців як Української Православної Церкви, так і Української Православної Церкви Київського патріархату, Української Автокефальної Православної Церкви, Української Греко-Католицької Церкви та Мукачівської Греко-Католицької єпархії на те, що заснування Української Православної Церкви (первинна назва - Руська Церква) з центром Митрополії у Києві, з лона якої в подальшому вийдуть Московська Церква (у 1448 році, нині Московська патріархія з 1589 року), Українська Греко-Католицька Церква (у 1596 році), Мукачівська Греко-Католицька єпархія (у 1646 році), Українська Автокефальна Православна Церква (у 1918 році), Польська Православна Церква (у 1924 році), Український вікаріат Румунської Православної Церкви (поч. 90-х рр. XX ст.) і Українська Православна Церква Київського патріархату (1992 р.) відбулось у 862 (3) році. А за рівноапостольного Великого князя київського Володимиром, у 988 році, відбулось визнання християнства державною релігією, яка до цього часу в Русі-Україні розвивалась поряд зі стародавніми віровченнями русинів-українців (руських). Хотілося б, щоб гідні нащадки українського роду про це не забували, бо, знаючи свою правдиву історію, набагато легше знайти взаєморозуміння та єдність і в сьогоденні, як на національному, так і релігійному підґрунті». Редактор веб-сайту задав останнє питання, яке є дуже важливим для всіх трьох Українських Церков: УПЦ МП, УПЦ КП і УАПЦ:

– Неодноразово Ви пропонували єпископату УПЦ (МП) розглянути питання визнання Таїнств у Київському патріархаті. Чому, на Вашу думку, ця пропозиція досі не знайшла підтримки у керівництві вашої Церкви?

На це питання отець Віктор уважно і фундаментально дав свою відповідь, що Таїнство Хрещення є дійсним не тільки в УПЦ МП, але й в УПЦ Київського Патріархату і в УАПЦ та в інших Православних Церквах:

«Щодо визнання таїнства хрещення в інших Церквах, то моя думка зводилась до того, що одним зі шляхів наближення діалогу з подолання розділення православних в Україні може бути визнання таїнства хрещення в Українській Православній Церкві Київського Патріархату чи в Українській Автокефальній Православній Церкві. І така моя думка впливає з догмату символу віри, згідно з яким ми сповідуємо і визнаємо хрещення людини один раз за життя. Отже, якщо хрещення людини відбувається з вірою у єдиного Бога Отця, Сина Божого Ісуса Христа і Святого Духа з дотриманням догматично-канонічної норми (формули) «во ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа» та освячення водою, можна вважати, що таїнство хрещення відбулось».

І в такому випадку немає значення, представник якої саме земної церковної юрисдикції, будучи звичайним християнином за віросповіданням, це таїнство здійснив. Та звертаю увагу на те, що це тільки моя особиста думка».

Митрополит АДРІАН

В кінці цієї статті розміщується життєвий, науковий і церковний шлях архимандрита Віктора (Беда), про що надруковано на сайті «Вікіпедії».

<http://uk.wikipedia.org/>

**ЛИСТ ДО ПРЕМ'ЄР – МІНІСТРА
РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ
ЙОГО ВИСОКОПОВАЖНОСТІ,
ПРЕМ'ЄР - МІНІСТРУ РФ ПАНУ
ДМИТРУ МЕДВЕДЕВУ**

**Вельмишановний Дмитре Ана-
толієвичу!**

Від імені духовенства, чернецтва та парафіян Богородської єпархії Української Православної Церкви (адреса Єпархії: м. Ногінськ Московської області), прийміть наші щирі

привітання з Днем Вашого народження!

Трохи про нас.

Ми, члени української діаспори в Російській Федерації та росіяни кількох національностей, будучи громадянами РФ, дуже стурбовані поведінкою духовенства Ногінського благочиння Московської єпархії РПЦ Московського Патріархату.

По-перше, ієромонаха Адріана (після закінчення ним Московської духовної академії) в 1989-му році було направлено на посаду настоятеля Богоявленського собору м. Ногінська. Всі ми, тисячі парафіян були поруч з ним, щоб допомагати відновити напівзруйнований собор і побудувати десять двох - трьох поверхових будівель для навчальних закладів, благодійних організацій та підсобного господарства.

Він, в сані архімандрита, був одночасно і благочинним Ногінського району, а також депутатом Московського обласного і Ногінського міської рад.

З 1989-го по 1992-й роки отець Адріан багато зробив для Московської єпархії та Ногінського району, оскільки в названому районі та місті було ним відкрито 24 -ри парафії з храмами, які в радянський час використовувалися для складів або ж для підприємств.

В Ногінському районі у той час діяло всього лише три храми й ті, далеко стояли осторонь від міста.

Треба сказати, що архімандрит Адріан, завдяки своєму депутатському обласному статусу виконав прохання Митрополита Ювеналія (РПЦ МП) в отриманні від міської та Московської обласної влади Висоцького чоловічого монастиря у м. Серпухові, який певний час не передавався Московській Патріархії.

Але названі успіхи завершилися заздрістю деяких священнослужителів, які бажали самим бути на місці архімандрита Адріана, щоб скористатися завершеним будівельним комплексом. Тому, для отця Адріана готувалася нова ділянка церковного життя у м. Ульяновську, на батьківщині В. Леніна, у якості будівельника кафедрального собору. Тільки треба було спочатку відправити отця Адріана «в командировку» до Австрії, щоб через два дні в Московській єпархії зібрати своїх однодумців і видати заочно йому довгоочікуваний Указ.

І так, в традиції РПЦ МП одні будують, сіють і обробляють, а інші, захоплюють, пожинаючи чужі праці.

Ми ж, віруючі парафіяни, викладачі та гімназисти, а також депутатські виборці вирішили не відпустити отця Адріана з м. Ногінська, залишивши його в колишніх посадах, через що проявилася агресія з боку вищого церковного керівництва.

Таким чином, ми змушені були піти в іншу православну юрисдикцію, тобто в Українську Православну Церкву Київського Патріархату.

Ці рішення не сподобалося владі Московської єпархії РПЦ Московського Патріархату, після чого нею було подано позовну заяву до Московського обласного арбітражного суду для вилучення у нас Богоявленського собору з комплексом нами побудованих будівель.

П'ять років вони з нами «боролися», хоча адвокати захищали нас, та й Закони РФ і Конституція Російської Федерації були на нашому боці.

Тільки, екс-меру м. Москви Юрію Лужкову захотілося «вислужитися» перед керівництвом РПЦ МП, направивши у м. Ногінськ, в ніч з 29- го на 30- е вересня 1997 року сотні своїх ОМОНівців і міліцію, щоб нас вигнати з території собору.

Це вдалося їм зробити несподівано для нас. Ніч була холодною і дощова, але «воїни» Ю. Лужкова не реагували на це і викидали всіх нас на вулицю напівроздягнутими, без одягу і взуття, особливо, без документів. Не «звернули» ОМОНівці своєї уваги й на те, що архімандрит Адріан був депутатом. Десять міліціонерів

йому скрутили руки і вивезли за межі території собору, щоб він більше туди не повернувся.

Таким чином, ми опинилися в старій будівлі м. Ногінська по вулиці Советської Конституції, 17. Все це відбувалося при Президентові РФ Б.М. Єльцині.

Чому ми, вельмишановний Дмитре Анатолійовичу, пишемо так докладно про нашу наболілу історію.

Тому, що на всіх храмах Ногінського району і на тих, які відкривав і відбудовував архімандрит Адріан (нині Митрополит Богородський УПЦ) висять листівки з образливим текстом, щоб ногінчани і жителі Ногінського району не ходили в наші храми на богослужіння, пояснюючи тим, що ми є якимись «розкольниками».

З-за цього в названому будинку, по вулиці Советської Конституції, 17, близько 5-ти років з осені 1997-го по 2002-й роки була відключена електроенергія, газ, вода і особливо, центральне водяне опалення.

І тільки, лише, завдяки нашому листу та рішенню нового Президента РФ В.В. Путіна, влітку 2002-го року прийшло від нього розпорядження, щоб всі названі комунальні послуги були підключені до названої будівлі.

До цих пір ми йому дуже вдячні за його справедливе рішення, яке показало обличчя Президента РФ В.В. Путіна, що перед ним у Росії всі рівні віруючі люди, як РПЦ МП, так і УПЦ КП.

Минуло 16-ть років з 1997-го по 2013-й, але на всіх храмах Ногінського району Московської єпархії РПЦ Московського Патріархату досі висять ті реклами і з тим же образливим для нас змістом, про які ми Вам вже повідомили в цьому вітальному листі.

Керівництво та духовенство РПЦ МП ніяк не хочуть реагувати на статтю 148 Кримінального кодексу Російської Федерації від 2013-го року, де окремі законодавчі акти РФ протидіють образам релігійних переконань і почуттів громадян.

У статті 148, пункт 1 написано: «Публічні дії, що виражають явну неповагу до суспільства і вчинені з метою образи релігійних почуттів віруючих, караються штрафом у розмірі до трьохсот тисяч рублів... примусовими роботами на строк до одного року або позбавленням волі на той же термін».

У статті 148, пункт 3 написано: «Незаконне перешкоджання діяльності релігійних організацій або проведенню богослужінь, інших релігійних обрядів та церемоній - карається штрафом у розмірі до трьохсот тисяч рублів... виправними роботами на строк до одного року або арештом на строк до трьох місяців».

У статті 148, пункт 4 написано:

- «особою з використанням свого службового становища;
- із застосуванням насильства чи загрози його застосування, караються штрафом у розмірі до двохсот тисяч рублів ... або виправними роботами на строк до двох років, або примусовими роботами на строк до одного року, позбавленням волі на той самий строк з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до двох років».

Ознайомившись і вивчивши ці доповнення до Кримінального кодексу РФ і нові Закони, які підписані і затверджені Президентом РФ В.В. Путіним, хочеться вірити, шановний Дмитре Анатолійовичу, що вони призупинять безбожні дії деяких церковних чиновників і рядових священнослужителів Ногінського благочиння Московської єпархії РПЦ Московського Патріархату в своїх злих діях, спрямованих проти парафій Української Православної Церкви в РФ.

Візьмемо за приклад членів російської діаспори в Україні. Вони мають всі умови, як громадські права, так і релігійні свободи.

Десятки тисяч соборів, храмів, монастирів і три Лаври в Україні належать РПЦ Московського Патріархату, не кажучи про середні та вищі навчальні заклади, викладання в яких проводиться російською мовою.

Ми ж, українці в Росії, не маємо подібних громадських прав і релігійних свобод на території Російської Федерації: не маємо жодного українського храму, жодної середньої школи, жодного театру і концертного залу, ні єдиної програми по телебаченню і радіо, жодної газети і жодного журналу українською мовою.

Мало того, українські парафії в РФ не реєструють в обласних управліннях юстиції, а виконавча влада на місцях не надає ні окремих будівель та ніяких приміщень для здійснення богослужінь, особливо в Сибіру і на Далекому Сході, де тісно проживають українці. Не виділяють їм і земельних ділянок для будівництва храмів УПЦ.

Як і всі росіяни, ми українці раділи ініціативі Президента РФ В.В. Путіна про возз'єднання двох братніх Російських Церков: Московського Патріархату з Зарубіжною Церквою, що відбуло-

Зустріч Митрополита Адріана перед Божественною літургією.

ся в 2007-му році на чолі з Патріархом Московським Алексієм II (Рідігером) і Митрополитом Зарубіжної РПЦ - Митрополитом Лавром (Шкурло).

В Україні також є три не з'єднані Православні Церкви: УПЦ Московського Патріархату, УПЦ Київського Патріархату та Українська Автокефальна Православна Церква.

Всім чесним і люблячим свою батьківщину, українцям, також хочеться, щоб названі Церкви були об'єднані в єдину Українську Православну Церкву з центром у Києві, як і Московська Патріархія має свій центр у Москві. Також і Помісні Православні Церкви в Сербії, Болгарії, Румунії, Грузії, Греції, на Кіпрі та інші мають центри в столицях своїх держав.

Ми розуміємо, що між урядом України та Урядом Російської Федерації відбувалися і досі відбуваються якісь-то чисто людські непорозуміння один до одного, як на дипломатичному, так і на державному рівнях.

Благословення духовенства та парафіян.

І все ж таки, не дивлячись ні на які тимчасові негаразди, ми бажаємо, щоб Володимир Володимирович Путін і Ви, вельмишановний Дмитре Анатолійовичу поділилися своїм досвідом з Президентом України В.Ф. Януковичем у питанні про об'єднання трьох Українських Православних Церков в єдину з центром в столиці України.

Адже Хрещення Русі відбувалося у Києві в 988-му році, який був центром для всієї руської держави і для всієї Руської Церкви до 1686-го року Київської Митрополії Константинопольського Патріархату, тобто до захоплення її Російською Православною Церквою Московського Патріархату.

Російське ж царське самодержавство, проти волі українського народу і духовенства, Київську Митрополію Руської Православної Церкви приєднало до свого Московського Патріархату.

Але цю історичну біль усього українського народу треба лікувати нам усім разом.

Вам же, дорогий Дмитре Анатолійовичу, бажаємо ще більшої Мудрості Божої, витривалості та довготерпіння у Вашій нелегкій службі на посаді Прем'єр-міністра Російської Федерації, а Вашій родині, рідним і близьким, друзям і однодумцям, здоров'я і життєвої енергії на Многії і Благії літа!

З глибокою повагою до Вас - **Митрополит АДРІАН**
Про архієрейське богослужіння в День святого мученика Адріана і мучениці Наталії

Прес-служба Богородської єпархії УПЦ КП розміщує відеофільм та фотокартки про звершення Митрополитом Адріаном богослужіння, 8-го вересня 2013-го року у неділю, на честь святого мученика Адріана та святої мучениці Наталії.

Після Божественної літургії та святкового Молебню відбулось вітання Митрополита Адріана з Днем його Ангела духовенством, чернецтвом та парафіянами. Потім він сказав своє архіпастирське слово, в якому зробив па-

Митрополит Адріан і духовенство йдуть після зустрічі до головного вівтаря.

ралель життя християн перших століть (I-III) після Різдва Христового, а також V-VIII-го століть про часи іконошанування та іконоборчство проти них. В XI-му - XIV-му століттях про хрестоносців та інквізицію в оточенні Католицької Церкви, про атеїстичну насильницьку пропаганду в радянський час і в наш, демократичний XXI-го століття. Після проповіді Митрополит Адріан запросив духовенство, чернецтво та всіх парафіян на святковий обід, який проходив в центральному єпархіальному залі. Присутніх було на обіді біля 70-ти чоловік.

Розміщуємо відеофільм про богослужіння Митрополита Адріана в день свята <http://www.youtube.com/watch?v=WEDC4lpwu-I&feature=c4-overview&list=UUnt6PoFg8QkVgJmG5xTBqAA>

Благочинний Богородської єпархії УПЦ КП, прот. Євгеній Удалой вітає Митрополита Адріана.

• З ЖИТТЯ БРАТНЬОЇ ЦЕРКВИ

«МИ ЄВРОПЕЙЦІ, АЛЕ ЄВРОПЕЙЦІ З ХРИСТІЯНСЬКИМ ОБЛИЧЧЯМ», – БЛАЖЕННІШИЙ СВЯТОСЛАВ

Глава Української Греко-Католицької Церкви Блаженніший Святослав (Шевчук) розповів Костянтину Еггерту про відносини з РПЦ, європейський вибір України і майбутнє західних християнських цінностей.

«МИ НЕ ЗАХІАЄМО НА ВІРУЮЧИХ ІНШИХ ЦЕРКОВ»

Невдовзі після інтронізації на престол Глави Української Греко-Католицької Церкви в 2011 році ви зустрілися з Митрополитом Володимиром (Сабоданом), що очолює Українську Православну Церкву Московського Патріархату. Ви також висловили надію на зустріч з Патріархом Кирилом. Свого часу владика Іларіон говорив, що хотів би зустрітися з вами. І все це протягом останніх двох років.

Чесно кажучи, я очікував набагато більшого порівняно з тим, що ми отримали протягом останніх двох років. Ці контакти мають в Україні постійний і дуже різнобічний характер. Звичайно, офіційного, методичного, спланованого діалогу, який зближив би наші дві Церкви, у нас поки що не вийшло. Але зустрічі відбуваються регулярно. Остання для мене була дуже важливою. Вона сталася в контексті візиту в Україну кардинала Курта Коха, який очолює Папську раду у справах християнської єдності. Ми разом із ним, Апостольським нунцієм і римокатолицьким Київським архієпископом відвідали Митрополита Володимира. Це був історичний візит: багато наших істориків шукало прецеденти в минулому і не знайшли. Зустріч була дуже цікава, глибока, дружня. Один момент мене вразив. Коли кардинал Курт Кох запитав Блаженнішого Володимира, як він ставиться до єкуменізму, Митрополит промовив таку фразу: «Ми втратили занадто багато часу. Дуже довго ми не говорили про цей рух нашим віруючим. І сьогодні ми відчуваємо, що цей втрачений час ми в певний спосіб повинні надолужити». Якщо говорити про мої контакти з Митрополитом Іларіоном, то ми кілька разів перетиналися в Римі. Останній раз це було на інтронізації новообраного Папи Франциска. Як завжди, ми перекинулися кількома словами, та далі від цього поки не йде. Але я думаю, якщо ми молитимемося про це, то раніше чи пізніше у нас вийде повноцінний, відкритий, щирий та сердечний діалог.

Офіційна позиція РПЦ у відносинах і з Римом, і з Греко-Католицькою Церквою за останні 15 років не зазнала практично жодних змін. Перешкодою для розвитку контактів називають католицький прозелітизм на території Росії і невирішеність питання про утиски православних віруючих у Західній Україні, відповідальність за яку покладають, зокрема, на вашу Церкву. Якби ви зустрілися з Патріархом Кирилом, що б ви йому з цього приводу сказали?

Насамперед я б запропонував бути реалістами. Адже кожна Церква має свою історіософію. Я чув із вуст владика Іларіона, що, згідно з історіософією Російської Православної Церкви, ми, уніати, взагалі не повинні існувати. Але

ми існуємо, це безперечний факт. Навіть більше, наша Церква після переслідувань у Радянському Союзі воскресла в чудесний спосіб. Ніхто цього не міг передбачити – ні Ватикан, ні наша ієрархія, ні віруючі в Західній Україні. Зараз уже всім зрозуміло, що наша Церква не якийсь політичний проект. Ми не захищаємо на віруючих інших Церков. Це ще раз показує, що ми є Церква, Тіло Христове. І наш діалог упродовж 15 років не просунувся вперед, напевно, тому, що ми не хотіли подивитися правді в очі. Я думаю, якщо ми зустрінемося, це буде великий крок уперед, бо ми зможемо подивитися один одному в очі.

І що б ви сказали, подивившись йому в очі?

Владико, давайте разом будувати християнське майбутнє і Росії, і України, і Європи.

До речі, з приводу Європи. Українська Греко-Католицька Церква ніби заявляє народу України: «Ми частина всесвітньої Церкви. Ми представляємо європейські західні цінності». Водночас, якщо говорити про сучасний стан Європи, ми бачимо досить жорстку секуляризацію, суспільство споживання, гей-шлюб, евтаназію, які несумісні з ученням Христа. Чи не турбує вас те, що у вас бачать провідника впливу Заходу, тоді як це не той Захід, який вам, напевно, дуже подобається?

Якщо говорити про європейське християнство сьогодні і, зокрема, про його стан в Україні, то нині Європа, Європейський союз, на мою думку, переживає підлітковий період. Це відносно молоде формування, яке ще не повні осмислило своє існування. І зараз воно призбуло свої християнські корені. Аморальність, гей-культура, культ споживання – це не ті цінності, які сформували Європу. Вона виросла, сформувалася навколо кафедральних соборів і монастирів. Ми, українці, мислимо себе як європейський народ. Ми сьогодні глибоко вивчаємо свою історію. Такої можливості в радянські часи в нас не було. І тепер відкриваємо, що історія України, формування і освіта Київської Русі – це історія, яка теж будувалася навколо кафедральних соборів і монастирів. Це нас об'єднує з європейським суспільством. Коли мене сьогодні питають про наші оцінки дискусій про ідентичність, які відбуваються в сучасній Україні, я відповідаю: «Так, ми європейці, але європейці християнським обличчям». Якщо Україна хоче зближуватися з Європейським Союзом, вона повинна мати право прийти такою, яка вона є: зі своїм корінням, з повноцінною можливістю бути собою. Разом з тим, вважаю, ми сьогодні маємо спільну місію в Європі – і католики, і греко-католики, і православні. Владика Іларіон (Алфев) говорив про це як про стратегічний альянс християн у Європі. Наше завдання – нагадувати про фундамент, на якому була побудована європейська цивілізація.

Якщо Європейський Союз не стоятиме твердо на історичному підмурку християнства, то він просто розпадеться. Нинішні соціальні та економічні кризи пов'язані з пошуком європейськими товариствами твердої опори, і тому сьогодні християни в Європі мають дуже велику місію. Саме цим зумовлена така велика увага до Папи Франциска, яка притягує до себе всіх, незалежно від того, хто до якої конфесії себе зараховує. Ми, християни, повинні сприяти побудові сучасного суспільства на фундаменті міцних християнських цінностей.

Щодо майбутнього, яке чекає християнство в Європі, більшість людей, котрих я знаю, мають песимістичні прогнози. Ви ж рідкісний оптиміст.

Християнський оптимізм будується не на політичних розрахунках, альянсах або міркуваннях європарламентарів. Він спирається на віру в Христа. І ми абсолютно впевнені, що Бог є сьогодні серед нас. Наш оптимізм будується на абсолютній впевненості в Його присутності.

«МИ ВВАЖАЄМО СЕБЕ ЧАСТИНОЮ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА»

Якщо говорити про християнське коріння України і того, що до монгольської навали було Руссю... Цього літа пройшли урочистості з нагоди 1025-річчя Хрещення Русі святим князем Володимиром. Що означає ця подія для вас?

Щоб пояснити, що для нас це означає, як українська спільнота це переживала, я хочу поділитися своїми враженнями від одної події. Наш Президент зрозумів у певний момент, що потрібно організувати якісь заходи, на яких могли б бути всі християни, незалежно від конфесії, від канонічності або неканонічності православних. Задумали розпочати ці урочистості відкриттям виставки сакрального мистецтва України в Старому арсеналі, що навпроти Києво-Печерської лаври. Ось ми відкрили виставку, вийшли на вулицю і побачили, що там іде мітинг киянських інтелектуалів проти клерикалізації українського суспільства. Це дуже мене заінтригувало. Чому? Тому що це був протест людей, які думають, нонконформістів, людей, які не хочуть, щоб ім щось нав'язували. Я почав цікавитися, хто ці люди і чому вони так поступають. І ось що я зрозумів. Сьогодні, коли державна влада навіть з найкращими намірами втручається в життя Церкви або створюється враження, що якась Церква набуває образу державної, це викликає відторгнення в суспільстві. Чому? Я зробив висновок, що нам не потрібна державна Церква. А потрібна жива християнська Церква, яка могла б якраз передати дух Хрещення Київської Русі сучасній людині. Якщо річниця цієї події використовується з політичною метою або в суспільстві створюється враження, що це

державний ювілей, тоді є великий ризик, що сучасна людина відкине ідею християнства, ідею Церкви як такої і живого Христа разом із нею. Потрібно, щоб кожна Церква в Україні мала необхідну свободу для свого розвитку, щоб не було формального, бюрократичного вигляду християнства, щоб дух Хрещення рівноапостольного князя Володимира став і сьогодні животворящим духом.

Але ви ж узали участь у цих урочистостях, організованих державою. Значить, з точки зору протестувальників, теж були частиною цього процесу клерикалізації.

Вважаю, що наша присутність не була маніфестацією ідеї або бажання клерикалізації суспільства. Якщо заглянути в історію, то, по-перше, ми ніколи не були державною Церквою. А по-друге, ми сьогодні дотримуємося інших засад державно-церковних відносин. Православна Церква дотримується парадигми симфонії між державою і Церквою. Це коли Церква ірsofacto (лат. «в силу самого факту»). – Ред.) стає державною, держава захищає Церкву в її матеріальній, видимій складовій, а Церква виконує функції державного ідеолога. Ми цього підходу ніколи не приймали – вважаємо себе частиною громадянського суспільства, тобто намагаємося бути не ближче до влади, а ближче до людей, щоб нести ім Слово Боже. Звичайно, ми присутні на державних заходах, тому що ми частина цього суспільства. Якщо влада хоче розмовляти з цим цивільним співтовариством, то це варто підтримати. Клерикалізація в нашій країні пов'язана з бажанням деяких зробити одну конфесію привілейованою. Якщо на офіційних подіях присутні представники всіх релігій, то, думаю, цього побоюватися не треба.

Ви говорите про стосунки Української Православної Церкви з владою. Але, як свідчить статистика, то православних віруючих, що поміняють Московського Патріарха, у кілька разів більше від вашої пастви або пастви якихось інших Церков в Україні. Для політиків природно спілкуватися з тими, хто має вплив на велику кількість віруючих.

Звичайно ж, політики мають свою міркування. Але, на мою думку, розумний політик повинен враховувати настрої не тільки більшості, але й меншості. Хтось із відомих політиків говорив, що справжня демократія – це не диктатура більшості, а коли права меншості дотримуються повністю.

А права Української Греко-Католицької Церкви дотримуються?

Поки так. Щиро кажучи, за останні двадцять років ми переживаємо період такої свободи нашої Церкви, якої ніколи не мали раніше. І тому дуже важливо, щоб демократична спільнота розвивалася. Якщо ми говоримо про розвиток релігійної свободи в Україні, то треба вести мову не тільки про корпоративні інтереси певної релігійної громади. Ми хочемо будувати громадянське суспільство, в якому права всіх дотримувалися б повною мірою.

Продовження у наступному номері.

• НА ДУХОВНІ ТЕМИ

ПЕРЕДАННЯ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ ПРО ДОЛЮ ХРЕСТА ГОСПОДНЬОГО

Зі святом Воздвиження Хреста Господнього Православна Церква з'єднує побожний спогад про сам Хрест, на якому був розп'ятий наш Спаситель, і про знаходження чесного древа Хреста Господнього.

У цей день Православна Церква запрошує віруючих побожно поклонитися Чесному і Животворчому Хресту, на якому наш Господь переніс найбільші страждання заради нашого спасіння.

На цьому Хресті, за словами церковних піснеспівів, «смерть умертвляється і нині порожня з'явилася», на ньому «вчинив спасіння Предвічний Цар посередині землі» і Ним здійснена «вічна правда»; для нас же Хрест Христов — божественні сходи, «якими піднімаємось на небеса»; спасенне це древо — «зброя світу, непереможна перемога», що «вознесла нас до першого блаженства, яке колись ворог, спокусивши, вкрав, і вчинив нас від Бога вигнаними», і ми — «земні обожилися» і «всі до Бога прийшли». Як же нам не дякувати Господу, віддаючи поклоніння Його Хресту, який відкрив для нас доступ у царство Боже, до небесного блаженства, через який ми одержали «безсмертну їжу»!

За словами отця Церкви, «Хрест — глава нашого спасіння; Хрест - причина незлічених благ. Через нього ми, будучи колись безславними і відкинутими від Бога, тепер прийняті в число синів; через нього ми вже не залишаємося в омані, а пізнали істину; через нього ми, що колись поклонялися деревам і камінням, тепер пізнали Спасителя усіх; через нього ми, що були рабами гріха, приведені у волю праведності, через нього земля, нарешті, стала небом». Хрест — «твердиня святих, світло всієї вселенної».

От чим для нас є Хрест Христов, тому ми повинні свято і благоговійно шанувати його. Кожний з нас усе своє життя освячує хрестом і хресним знаменням. З раннього дитинства і до самої смерті кожен християнин носить її собі, на грудях, хрест як знамення Христової перемоги і нашого захисту й сили; кожна справу ми розпочинаємо і закінчуємо хресним знаменням, роблячи усе на славу Христову. Як захист та охорону, ми накреслимо знамення хреста на усьому дорогому і святому для нас: на своїх будинках, на стінах, на дверях. Хресним знаменням ми починаємо день, з ним ми віддаємо сну, закінчуємо день.

Тепер хрест — наша найбільша святиня, наша слава, наш духовний всеперемагаючий меч, таким його зробив для нас Христос своєю смертю і своїми стражданнями на Хресті.

Спаситель на Хресті прийняв найлютішу зі страт, «гріхи наші возніс на Тілі Своєму на древо» (1 Петр. 2:24), «упокорив Себе, будучи слухняний до смерті, і смерті хресної» (Флп. 2:8). «Ось, — оспівує сьогодні Церква, — Владика творіння і Господь Слави прицвяховується на Хресті і проколюється в ребра; Насолода Церкви вкушає жовч і оцет; Той, Хто покриває небо

хмарами, одягає терновий вінець і вдягається одягом наруги; Той, Хто створив рукою людину, б'ється тлінною рукою; Той, Хто одягає небо хмарами, приймає удари по плечах, приймає облповування і рани, ганьблення і удари й усе терпить заради нас, засуджених» (стихира). Як же ми, облагодіянні найбільшою смертю і стражданнями Спасителя, можемо не схилитися в побожному трепеті перед «триблаженим деревом, на якому розп'явся Христос, Цар і Господь», не шанувати святого Хреста, — нашу славу, нашу перемогу в Хресті і з Христом.

Природно, що таке високе і священне значення Хреста Господнього робило в очах християн найбільшою святинєю саме древо Хреста Господнього, того дерев'яного хреста, на якому був розп'ятий Спаситель. Але спочатку цей святой Хрест не був збережений християнами, не був він надбанням віруючих протягом цілих трьох сторіч, не було навіть відоме точне місце, де ця християнська святиня знаходиться. Згідно приписів равинів, «камінь, яким хто-небудь був убитий, дерево, на якому хто-небудь був повішений, меч, яким хто-небудь був обезголовлений, і мотузка, якою хто-небудь був задушений, повинні бути поховані разом зі страченими». Але, не говорячи про те, що Спаситель був відданий смерті за законами римської страти, ця вимога раввинського закону не могла бути виконана у відношенні до Хреста Христового ще і тому, що пречисте тіло Спасителя було поховано руками Його учнів і друзів. У всякому разі, ймовірно, як всі три хрести (Спасителя і двох розбійників) були покладені або ж зариті поблизу місця розп'яття і смерті Спасителя. Побожна пам'ять свідків розп'яття Спасителя: люблячих учнів і учениць, свято зберігала своїм вшануванням і поклонінням це місце. Ніякі наступні обставини життя перших християн, які б важкі вони не були, не могли змусити їх забути місце, освячене найбільшими подіями життя Спасителя. Як наслідок, хоронителями

спогадів про святе місце смерті і поховання Спасителя були перші єрусалимські єпископи і наступні християни. Уже св. Кирило Єрусалимський свідчить, що з апостольських часів почалися подорожі в Єрусалим для поклоніння місцям, які освячені спогадами про різні події земного життя Господа Ісуса Христа (св. Кирило Єрусалимський. Оголошувальні повчання, 17, 16.). Взяття і руйнування Титом Єрусалиму у значній мірі змінило місто, — могли піддатися зміні, засипанню сміттям і руїнами також і священні місця розп'яття і смерті Спасителя. Крім того, історик IV в. Євсевій свідчить, що вороги християн — язичники — вживали заходів для того, щоб сховати і навіть опоганити святі для християн місця; що нечестиві люди з навмисною божевільною метою зовсім змінили вигляд Голгофи і святого Гробу. Святу печеру вони засипали сміттям, насип зверху вимостили камінням і спорудили вівтар богині хтивої любові. Інші історики свідчать, що особливо намагався опоганувати усі святі місця ідолами і жертвами римський імператор Адріан (117-138 рр. по Р.Х.). Спорудивши на місці зруйнованого Титом Єрусалима місто, він звелів засипати гріб Господній землею і безліччю каменів, а на тій горі, де був розп'ятий Спаситель (на «скелі Хреста»), він побудував храм язичцької богині розпусти Венері і поставив її ідол, а над Гробом Господнім поставив ідол Юпітера. Але ні руйнування Єрусалима Титом, ні відновлення його Адріаном не могли так змінити місто і святі місця, щоб християни, які пам'ятали ці місця, не впізнали б їх. А прагнення нечестивців і язичників опоганити і сховати ці місця досягали зовсім зворотної мети: своїми насипами й ідольськими спорудженнями вони міцно відзначали ці місця, унеможливили їх забуття віруючими і навіть самими язичниками. Так руйнує Господь «ради нечестивих» і саме зло людське звертає на благо своєї Церкви!

Благоговійно збережене в пам'яті віруючих і міцно відзначене язичниками, хоча й опоганене ними, святе місце смерті Господньої залишалось в недоторканності до часу царювання Костянтина Великого. Цей христололюбивий імператор, ще будучи зовні язичником, а по діяльності будучи християнським володарем, мав підстави особливо шанувати Хрест Христов. Це знамення Христової перемоги, по Божественному промислу, тричі послужило для Костянтина Великого знаменням його перемоги над ворогами. У 312 р. Костянтин воював проти Максентія, який переслідував і убивав християн. За словами тодішнього історика (Євсевія), Максентій, готуючись до боротьби з Костянтином, користувався різними чаклуваннями і марновірними обрядами; Костянтин же, не зовсім покладався на силу свого війська, відчув необхідність у надприродній допомозі, а тому міркував про те, якому Богу він повинен молитися про це. У цю важку хвилину згадав Костянтин про те, що його батько Констанцій,

який заступався за християн, жив у добробуті, тоді як гонителі християн мали тяжку смерть, — тому і зважився звалитися з молитвою до Бога Констанція. І от, коли він віддався щирій молитві, то опівдні побачив на небі променистий хрест, який сявав сильніше сонячного світла, з написом на ньому: «цим переможеш». Це чудесне знамення бачили і воїни, серед яких був полководець Артемій, згодом замучений (при Юліані Відступнику) за Христа. Вражений надзвичайним небесним видінням, Костянтин впав у глибокий сон, і в сні з'явився йому сам Спаситель, знову показав йому знамення хреста, повелів йому використовувати зображення хреста, як прапор у війську, і обіцяв перемогу не тільки над Максентієм, але й над усіма ворогами. Прокінувшись, Костянтин повелів зробити Хрест, на подобі того, який він бачив, з дорогоцінних каменів, а також зобразити хреста на прапорах, на зброї, шоломах і щитах воїнів. З тих пір війська Костянтина звершували походи, маючи своїм знаменням хрест, поєднаний з першими буквами імені Спасителя. У битві на Мельвійському мості (через Тібр) Костянтин здобув блискучу перемогу над Максентієм (28 жовтня 312 р.). Сам Максентій потонув з безліччю своїх воїнів у ріці, а Костянтин переможно ввійшов у Рим. Після цього він спорудив собі в Римі пам'ятник, з хрестом в правій руці, а в написі на пам'ятнику перемога над Максентієм приписувалася «спасенному знаменню» хреста. Також у війні з візантійцями і скіфами ще двічі Костянтин бачив на небі чудесне знамення хреста, яке довго вистало йому перемогу над ворогами.

Легко зрозуміти, яким благоговінням до Хреста було сповнено після цих подій серце христологівого царя Костянтина. Він навіть «вирішив не тільки відшукати чесне древо Хреста Господнього, віддати йому поклоніння, але і «священне місце спасенного воскресіння в Єрусалимі (зробити предметом загального шанування) — побудувати над ним храм. Виконавицею благочестивого наміру імператора явилася його мати, блаженна цариця Олена, яка на прохання самого імператора прийняла християнство. У 326 р. Олена відправилася у святу землю з метою відшукати місце, освячене найголовнішими подіями життя Спасителя. Прибувши в Єрусалим, вона ревно почала шукати Печеру гробу Господнього та святий Хрест. Патріархом у Єрусалимі був у той час Макарій, він зустрів царицю з належними почестями і допоміг в її святій справі.

Згідно передання, у справі знайдення Чесного Хреста допоміг один єврей Юда. До євреїв, які жили в Єрусалимі, цариця Олена звернулася з проханням вказати їй місце, де схований Хрест Господній. Вони відмовилися зробити це, послаляючись на своє незнання, і тільки після погрозу цариці вказали на старця Юду. Але й Юда довго не погоджувався виконати вимогу цариці і тільки після катувань привів її до того місця, де був насипаний великий пагорб із землі, сміття і каменів і де колись римський імператор Адріан побудував капище на честь богині Венери. Коли зруйнували ідолівський храм, розкопали сміття і розкопали землю, були знайдені гріб Господній, а також Лобне місце — місце розп'яття Христа. Чудесні пахощі вказали присутнім ці місця. Поблизу Лобного місця знайшли три хрести, цвяхи і дощечку з написом на трьох мовах, що була пририта

над головою розп'ятого Спасителя. Однак тепер вона лежала окремо від хрестів, і тому не було можливості довідатися, на якому з трьох хрестів був розп'ятий Спаситель. Тоді патріарх Макарій запропонував зробити випробування: на місце знаходження хрестів була принесена одна жінка, яка була при смерті; присутні помолитися, щоб Хрест Христа був явлений через зцілення цієї жінки. Перші два хрести не мали успіху, а при дотику третього хвора зцілилася. З побожною радістю цариця і всі присутні з нею поклонилися Хресту. А оскільки безліч народу не могла поклонитися чесному дереву Хреста Господнього і навіть не усі могли бачити його, то патріарх Макарій, ставши на високому місці, піднімав св. Хрест, показуючи його народу. Народ поклонявся Хресту, викликаючи: «Господи, помилуй!» Звідси й отримав початок і назву свято Воздвиження Чесного і Животворчого Хреста Господнього.

Що ж стосується долі самого дерева Хреста, то вона, на жаль, не точна. Це древо являло для християн настільки велику святиню, що вони, уже під час самого його знайдення великою кількістю наповнювали Єрусалим, і не тільки горіли бажанням поклонитися йому, але, якщо можливо, взяли від нього часточку. Св. Кирило Єрусалимський (IV ст.) свідчить, що вже в його час маленькі частини Животворчого Хреста були поширені по всій землі. Також св. Іоан Золотоустий (IV ст.) свідчить, що «багато хто, як чоловіки, так і жінки, отримали малу частку цього дерева й обклавши його золотом, вішають собі на шию».

Але не все древо хреста в такий спосіб було віднесено з Єрусалиму. Частина знайденого дерева Хреста і цвяхи від нього цариця Олена послала своєму сину Костянтину, а інше було покладено в срібний ковчег і вручено предстоятелю Єрусалимської Церкви з наказом зберігати для прийдешніх поколінь [26, С. 291.]. Св. Кирило Єрусалимський стверджує, що в його час чесне древо Хреста Господнього зберігалось і показувалося народу в Єрусалимі. А в описі богослужіння Великої П'ятниці в Єрусалимі, зробленого знатною прочанкою IV ст. (Сильвією Аквітанкою, або ж Етерією), ми знаходимо цікавий опис самого обряду поклоніння дереву Хреста Господнього з указівкою на ті міри, які приймалися при цьому проти розкрадання святого дерева прочанами. «На Голгофі, — сказано в цьому описі, — за Хрестом, тобто за храмом на честь св. Хреста, ще до шостої години ранку єпископу поставляється кафедра. На цю кафедру сідає єпископ, перед ним ставиться стіл, покритий хусткою, кругом столу стають диякони і приносять срібний позолочений ковчег, у якому знаходиться святе древо Хреста; відкривається і виймається на стіл кладеться як древо Хреста, так і дощечка (titulus). Отже, коли покладено на стіл, єпископ, сидячи, підтримує своїми руками кінці святого дерева; диякони ж, які стоять навколо, охороняють. Воно охороняється так тому, що існує звичай, по якому весь народ, підходячи по одному, як вірні, так і оголошені, нахиляються до столу, цілують святе древо і проходять. І оскільки, розповідають, не знаю коли, хтось відгриз і украв частку святого дерева, то тому тепер диякони, які стоять навколо, і охороняють, щоб ніхто з тих, які підходять, не насмілювся зробити того ж. І так підходить весь народ поодиноці, усі

схилиючи і торкаючись спершу чолом, потім очима Хреста і дощечки і, поцілувавши Хрест, проходять; руку ж ніхто не протягає для дотику». Перебування частини дерева Хреста Господнього в Єрусалимі підтверджується й іншими історичними даними. У VII ст. за царювання візантійського імператора Фоки (602-610 р.) ця велика християнська святиня на час потрапила в руки персів. Хозрою, цар перський, вступивши у війну з Фокою, покоров Єгипет, Африку і Палестину, узяв Єрусалим, пограбував його скарби й у числі цих скарбів узяв з Єрусалиму й древо Животворчого Хреста і відвіз його в Персію. Але Господь не попустив невірним довго володіти християнською святинею. Приємник Фоки імператор Іраклій якийсь час не міг перемогти Хозрою, і тоді він звернувся до Бога з молитвою про допомогу. Він наказав всім вірним свого царства звершувати молитви, богослужіння і пости, щоб Господь визволив від ворога. Господь дарував Іраклію перемогу над Хозроєм, який сам був убитий своїм сином. Іраклій після цього відібрав у персів святиню християн — чесне древо Хреста Господнього і вирішив перенести його знову в Єрусалим. У 628 р. імператор Іраклій, досягнувши Єрусалиму, поклав св. древо на свої плечі, ніс його, одягнений у свої царські одяги. Раптом біля воріт, які вели на Лобне місце, зненацька зупинився і не міг зробити далі ні кроку. Тоді Захарію, Константинопольському патріарху, який вийшов разом з жителями Єрусалиму назустріч царю, було одкровення від світлоносного ангела, що не можна древо, яке Христос ніс у стані приниження, нести в царських одягах. Тоді цар одягнувся в простий бідний одяг з босими ногами і в такому вигляді вніс св. древо в церкву на те місце, де воно перебувало до взяття Хозроєм. Тут чесне древо Хреста Господнього перебувало і в наступні часи. По крайній мірі, на початку IX ст. у числі кліру храму Воскресіння були два пресвітери створені, в обов'язку яких було охороняти св. Хрест і сударій. Під час хрестоносців св. древо також перебувало в Єрусалимі і не один раз служило підбадьоренням і охороною військам у битвах з невірними. Однак подальша доля чесного дерева Хреста не відома. Ймовірно, що з часом, поступово зменшувалося у своєму об'ємі, внаслідок благочестивого бажання різних обителів і монастирів мати в себе частку св. дерева, воно було зовсім роздроблено на окремі частки, на які і вказують тепер у багатьох храмах і монастирях. Зокрема, у Римі в базиліці Святого Хреста зберігається дерев'яна дощечка, яку видають за ту дощечку, titulus, що була пририта над головою Спасителя і після знайдення св. Оленою лежачою окремо від Хреста.

І нині, у день свята Воздвиження Чесного і Животворчого Хреста Господнього, ми, християни, можемо лише думкою віддати побожне поклоніння чесному дереву Хреста, на якому був розп'ятий наш Спаситель. Але цей Хрест незнищено написаний в наших серцях, а його образ — перед нами в храмі і на нас на наших грудях, у наших оселях.

«Прийдіть, вірні, животворчому дереву поклонімося, на ньому ж Христос, Цар слави, волею руки розпростер, возніс нас до першого блаженства!»

• СЛУЖІННЯ ПАТРІАРХА ФІЛАРЕТА

АКАДЕМІК УКРАЇНСЬКОЇ ДУХОВНОСТІ

**Юрій ДОРОШЕНКО,
заслужений журналіст України,
лауреат Премії митрополита
Іларіона (Івана Огієнка)**

Ваша Святосте,
Ваші висопреосвященства, преосвященства, дорогі отці!

Шановні пані та панове!

Мені хотілося винести роль Святійшого Патріарха Філарета та значення перекладацького святоотцівського проекту Української Православної Церкви Київського Патріархату за межі суто конфесійного, релігійно-богословського контексту.

Як видається, нам варто говорити ширше, масштабніше окреслювати постать Патріарха Філарета у процесах національного та духовного відродження українського народу. Адже він не тільки Богом даний пастир, прекрасний богослов, але й чудовий організатор церковного, наукового життя, талановитий публіцист.

Ми маємо не так перекладача творів святих отців, але й Біблії, повного богослужбового циклу літератури, автора 10 томів власних текстів.

Вдумайтеся, загальний перелік праць Патріарха Філарета складає майже 100 томів! Цим похвалитися не можуть багато навіть професійних письменників і журналістів.

У цих проповідях, посланнях, зверненнях, інтерв'ю осмислюються найскладніші проблеми віри, релігії; духовності людства та нашого народу. Всього того, без чого не може існувати окрема людина та нація загалом.

Це доробок загальноєвропейського значення.

У Російській імперії аж дві духовні академії перекладали Біблію на російську мову, Патріарх Філарет переклав її на українську один! Як і апостол Павло послання до колоссян, він писав кожне слово «рукою власною».

Коли оглядаєш цілу бібліотеку написаного та перекладеного Святійшим Патріархом, доторкаєшся до того огрому інтелектуальної думки, дивуєшся, невже це зробила одна людина?

Потім подумки занурюєшся в історію нашого народу та шукаєш відповіді, чи була ще така особистість, яка змогла зробити стільки?

Ми можемо впевнено сказати: так, наша нива слава своїми трударями, які в різні віки подвижницьки вчили любити Бога, піднімали націю до європейських висот.

Насамперед це і митрополит Іларіон з твором про Закон і Благодать, і святитель Петро Могила з Катехизисом і Требником (визнаними цілим православним світом), і Святитель Димитрій (Туптало) Ростовський з «Життями святих», і Михайло Грушевський із історичною правдою, і митрополит Іларіон (Огієнко) з його ерудицією та всеохопністю і ще чимало яскравих особистостей.

Прикметно та символічно, що презентація богословського, творчого, наукового та літературного доробку Святійшого Патріарха відбувається саме у Львові та безпосередньо у стінах Львівського національного університету імені Івана Франка.

Іван Франко мав таку ж працездатність і так само самовіддано клав своє життя на вівтар рідного народу.

Івана Франка, як і святійшого Філарета, чужинці, а найстрашніше - рідні українці-малороси, не раз намагалися зневажити, оббредати, змусити відійти з прямого шляху.

Іван Франко вистояв і не схибив – служив своєму народові.

Патріарх Філарет із твердістю Каменяря, майже за його заповітом «перти плуга», попри брехливі анафемі, реальні загрози життю, продовжує твердо служити Богові та українському народові.

У цьому їх подвижництво.

Тут син донецького краю дуже схожий на сина Галичини.

Нині перед нами не просто релігійний діяч, а людина, яка знає ціну слову, яка блискуче володіє ним, яка збагачує українську мову та літературу.

Вчитайтесь у стиль Патріарха Філарета – він простий і дохідливий. Колись великий Йоганн Гете казав: «Якщо хтось хоче мати ясний стиль, то він повинен спочатку досягнути ясності у своїй душі; хто хоче писати величним стилем, у того в характері повинна бути величність».

У цих численних книжках ми бачимо оголену ясну душу та величний характер нашого Владика.

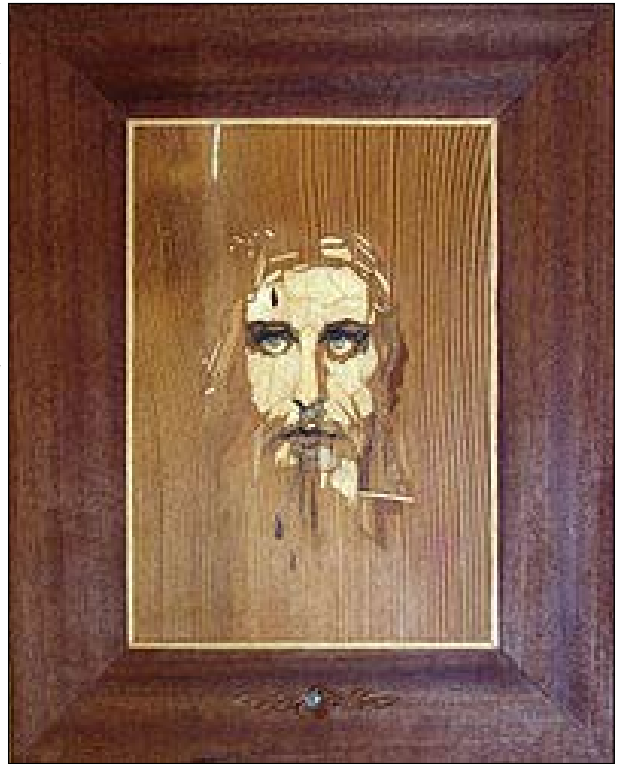
Для такого внеску в духовну скарбницю українського народу мало власного творчого таланту, треба бути обдарованим ще й непересічними організаційними здібностями, вмінням згуртувати достойних співпрацівників.

І тут ми повинні вклонитися першому голові видавничого відділу УПЦ Київського Патріархату, тоді ще ігумену, а нині митрополиту Львівському Димитрію (Рудюку), якій у складні часи розпочав під керівництвом Святійшого налагоджувати видавничу діяльність нашої Церкви.

Зараз маємо ще подякувати митрополиту Епіфанію (Думенку), як ректору Київської православної богословської академії, на базі якої продовжується та розгортається копітка робота з підготовки до видання релігійної літератури нашою мовою. Варто пригадати добрим словом і сумлінні труди теперішнього голови Видавничого відділу УПЦ Київського Патріархату протоієрея Олександра Трофимлюка.

Як журналіст, я переконаний, що нинішнє завдання засобів масової інформації – донести видавничий здобуток Київського Патріархату до людей. Допомогти поєднати інтелектуальний продукт народженої Церквою з суспільством.

Українське Слово Боже, слово святих отців, слово Патріарха Філарета має лунаати з екрану телебачення, бути поширеним у пресі, уривки з цих величких текстів повинні бути введені до шкільних програм. Це справжня, богонатхненна та високодуховна література.

Давайте зізнаємося – українізація релігійних текстів ще до кінця не осмислений набуток нашої нації. Цей процес потребує наукового дискурсу у численних вітчизняних вишах і академічних установах.

Видані та перекладені Українською Православною Церквою Київського Патріархату твори – справжній подарунок кожному пастирю та віруючому. Вони обов'язково прислужаться і майбутнім поколінням українців.

Патріарх Філарет зі своїми помічниками зробили так, що Київський Патріархат на сьогодні випередив УПЦ Московського Патріархату більше ніж на 25 років! У них час зупинився, ми йдемо вперед, до свого народу – несемо слово Боже рідною мовою.

Наведу простий приклад. Ось нещодавно УПЦ МП перевидала з великим інформаційним апломбом Новий Завіт, перекладений і виданий ще до 1000-ліття Хрещення Руси (тобто 1988 року) тодішнім Київським екзархом, митрополитом Філаретом (Денисенком). При цьому, під час цьогогорічного перевидання Нового Заповіту, в УПЦ МП так і не вказали авторство перекладу...

Як бачимо, в УПЦ МП боязко починають робити те, що вже зробив владика Філарет ще 25 років тому!

На сьогоднішній виставці книжок Видавничого відділу УПЦ Київського Патріархату кожен переконається, наскільки незмірно більше зробив Київський Патріархат для наближення нашого народу до Бога.

У часи, коли Християнство і, зокрема, Православ'я переживає кризу по цілому світі, презентований корпус богословської думки яскраво доводить – Україна торує шлях духовного відродження.

Думаю, що з огляду на всю титанічну працю на ниві науки, письменства, Святійший Патріарх Філарет заслуговує на звання народного академіка духовності нашого народу!

Він справжній герой України!

ЧУДО АРХІСТРАТИГА МИХАЇЛА В ХОНАХ

У Фригійському місті Колосси, поблизу міста Іераполя, над джерелом чудотворної води стояв храм Святого архістратига Михаїла. Від води цього джерела хворі отримували багато зцілень, – навіть більше, ніж в купальні Силоамській. В ту купальню тільки один раз на рік сходил ангел Господній і збурював воду, тут же завжди перебувала благодать чинаначальника ангелів. Там ставав здоровим тільки той, хто перший входив до купальні після збурення води, а тут – всі, хто приходив із вірою, перші й останні, ставали здоровими. Там були необхідні притвори для перебування хворих, які довго чекали зцілення, бо деякі насилу тільки через 38 років отримували здоров'я, – тут же в один день або в одну годину хворий ставав здоровим. Про походження цього джерела розповідають таке.

Коли весь всесвіт був затьмарений язичницьким многобожжям і люди поклонялися творінню, а не Творцеві, – у той час в Іераполі язичники шанували величезну і страшну ехидну; і вся країна, засліплена бісівською оманю, поклонялася їй. Нечестиві побудували на честь цієї ехидни храм, де і тримали її, приносячи їй багато різних жертв, годували цю отруйну ехидну, яка шкодила багатьом. Єдиний істинний Бог, бажаючи просвітити світ світлом Свого пізнання і наставити людей, введених в оману, на істинну путь, послав у всі землі святих Своїх учеників та апостолів проповідувати Євангеліє всім людям. Двоє з апостолів – святий Іоан Богослов і святий Филип, – прийшовши один в Ефес, а інший – в Іераполь, трудилися там у благовістиванні Христовому. У цей час в Ефесі знаходився дивний храм та ідол відомої язичницької богині Артеміди. Озброївшись духовним мечем – Словом Божим, – на слугителів цієї богині і тих, хто поклонявся їй, святий Іоан Богослов переміг їх: силою імені Христового він зруйнував храм і перетворив на порох ідола, і, таким чином, привів усе місто до святої віри. Після зруйнування ідола Арте-

міди святий Іоан Богослов пішов з Ефеса до Іераполя допомогти святому апостолові Филипу; там же перебували у той час святий апостол Варфоломій і сестра Филипа – Маріамія. Разом з ними святий Іоан Богослов і послужив справі спасіння людей. Спочатку вони озброїлися проти ехидни, якій нерозумні люди приносили жертви, шануючи це творіння як бога. Своїми молитвами вони вбили цю ехидну, а тих, хто поклонявся їй, навернули до Єдиного істинного Бога, Який сотворив небо і землю. Ставши на місці, яке називалося Херотопа, вони прорекли, що на ньому засяє благодать Божа, що це місце відвідуватиме Воевода небесних сил – святий архістратиг Михаїл – і що тут будуть звершуватися чудеса. Усе це невдовзі і збулось. Коли святий Іоан Богослов пішов проповідувати Євангеліє в інші міста, а святий апостол Филип постраждав від нечестивих, Варфоломій же і Маріамія також розійшлися по інших країнах, – тоді на тому місці, за пророцтвом святого апостола, з'явилася чудотворна вода. Так здійснилися слова Писання: «Проб'ються води в пустелі, і у степу – потоки. І перетвориться примара вод на озеро, і спрагла земля – на джерела вод... буде місцем для тростини й очерету. І буде там велика дорога, і путь по ній назветься шляхом святим» (Іс. 35, 6–8). До цього джерела почали приходити не тільки віруючі, але й невіруючі, бо чудеса, що звершувалися там, як гучноголоса сурма, закликали сюди всіх; і кожен, хто пив і вмивався з цього джерела, зцілювався від своїх недуг; і чимало, отримавши здоров'я, хрестилось в ім'я Святої Тройці.

У цей час у Лаодикії жив один еллін, у якого єдина дочка була німа від народження. Батько її дуже сумував через це і докладав багато зусиль для її зцілення, але, нічого не досягнувши в цьому, дуже засумував. Однієї ночі, заснувши на своєму ліжку, він побачив у видінні ангела Божого, який саяв, мов сонце. Це видіння було дано йому не тому, що він був цього достойний, але щоб через нього він прийшов до пізнання істини і привів з собою інших до Бога. Побачивши ангела, він злякався, але в той же час почув від нього такі слова: «Якщо хочеш, щоб розрішився язик у твоєї дочки, то приведи її до мого джерела, що знаходиться в Херотопі, поблизу Іераполя, – напої її водою з цього джерела – і тоді побачиш славу Божу».

Прокинувшись, чоловік цей дивувався з побаченого і, повіривши сказаним йому словам, відразу ж узяв дочку і поспішив до чудотворної води. Там було безліч людей, які черпали цю воду, хрестилися в ній і отримували зцілення від хвороб. Він запитав їх:

– Кого прикликаєте ви, омиваючись цією водою?

Ті відповіли йому:

– Ми прикликаємо ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа, прикликаємо на допомогу і святого архістратига Михаїла.

Тоді той чоловік, звівши очі до неба і піднявши руки, сказав:

– Отче, і Сине, і Святий Душе, – Боже християнський, – помилуй нас! Святий Михаїле, слуго Божий, допоможи і зціли дочку мою!

При цьому він почерпнув води з джерела і влив її з вірою у уста дочки; тієї ж миті зв'язаний німотою язик її розрішився на славослів'я Боже, і вона ясно промовила:

– Боже християнський, помилуй мене! Святий Михаїле, допоможи мені!

Усі ті, хто був там, дивувалися силі Божій і, прославляючи Святу Тройцю, величали святого архістратига Михаїла. Еллін же той, бачачи, що дочка його зцілилася, надзвичайно зрадів і охрестився разом зі своєю дочкою і всіма домашніми своїми, що прийшли з ним. На знак своєї подяки він побудував над чудотворним джерелом прекрасну церкву в ім'я святого архістратига Михаїла, Воеводи небесних сил. Благоліпно прикрасивши цю церкву і немало помолившись у ній, еллін той повернувся до свого дому.

На 90-й рік від побудови цієї церкви прийшов туди з Іераполя десятирічний отрок на ім'я Архип; батьки його були ревними християнами і виховали сина в благочесті. Архип почав жити при церкві Святого архістратига Михаїла, будучи при ній паламарем. Отрок цей став керуватися в своєму житті таким правилом: з того часу, як він поселився при тій церкві, служачи Богові, він нічого не споживав з мирських страв і пиття: ні м'яса, ні вина, навіть хліба він не їв, але харчувався лише пустельною зеленню, яку сам збирав і варив; їжу він приймав один раз на тиждень, і то без солі, питтям же для нього служила лише незначна кількість води. Через таку стриманість цей отрок умертвив свою плоть і в таких чеснотах незмінно перебував від юності до самої старості, всією душею єднаною з Богом і уподібнюючись життю безтілесних. Одяг його був дуже бідний: він мав тільки два веретища, з яких одне носив на тілі, а іншим покривав своє ліжко, викладене гострим камінням. Він це робив для того, щоб ті, хто входив у його житло, не бачили, що він спить на гострому камінні; узголів'ям же для нього служив невеликий мішок, наповнений терням. Таким було ліжко цього блаженного подвижника. Сон же і відпочинок його полягали в тому, що коли він відчував потребу у сні, то лягав на каміння і гостре терня, – так що це було швидше неспання, ніж сон, і відпочинок його був більше мукою, ніж спочинком. Бо який відпочинок для тіла – лежати на твердому камінні, і що за сон, коли голова спочиває на гострому терні? Щороку Архип переминяв свій одяг: тим веретищем, яке

носив на тілі, він покривав своє ліжко, а те, яке було на ліжку, він одягав на себе; через рік він знову переменяв ті веретища. Так, не маючи спокою ні вдень, ні вночі, він умертвляв своє тіло і зберігав свою душу від тенет ворожих. Проходячи такий тяжкий і сумний шлях життя, блаженний Архип, взиваючи до Бога, молився: «Не попусти мені, Господи, порадіти на землі суєтною радістю, нехай не побачать очі мої ніяких благ світу цього, і нехай не буде для мене ніякої відради в цьому тимчасовому житті. Наповни, Господи, очі мої слізьми духовними, дай скрушення в серці моєму і благовлаштуй шляхи мої, щоб мені до кінця днів моїх умертвляти плоть мою і підкорювати її духу. Яку користь принесе мені ця тлінна плоть моя, створена із землі? Вона, як квітка, вранці розцвітає, увечері ж засихає! Але дай мені, Господи, ревно трудитися над тим, що корисно для душі і для життя вічного».

Так молячись і так повчаючись, блаженний Архип почав уподібнюватися ангелові Божому, який проводить небесне життя на землі. І не про своє тільки спасіння піклувався святий, але й про спасіння інших, бо багато невірних навернув він до Христа і охрестив їх. Нечестиві елліни, бачачи все це, заздрили блаженному Архипу і, не зносячи преславних чудес, що звершувалися від святого джерела, зневажили цього праведного мужа, який жив там. Часто вони нападали на святого Архипа, тягали його за волосся і за бороду і, поваливши на землю, топтали ногами, і після різних катувань виганяли звідти. Але, будучи твердим духом подібно до адманта, блаженний Архип все це мужньо терпів від ідопоклонників і не відступав від святого храму, служачи Богові в святості і незлобливості свого серця і піклуючись про спасіння душ людських.

Одного разу нечестиві елліни, зібравшись у великій кількості, говорили між собою: «Якщо ми не засипемо землею те джерело і не уб'ємо тієї людини, одягненої в дрантя, то всі боги наші будуть повністю принижені тими, що зціляються там».

Після цього вони пішли засипати землю чудотворну воду і вбити неповинну людину – блаженного Архипа. Підійшовши до святого місця з двох боків, одні з них попрямували до церкви і до джерела, а інші поспішили до житла блаженного Архипа, щоб убити його. Але Господь, Який піклується про долю праведних і Який не дає їх у руки грішників, зберіг Свого раба від тих вбивць: несподівано у них омертвіли руки, так що вони не могли ними і доторкнутися до преподобного. Від води ж явилось незвичайне диво: як тільки нечестиві наблизилися до джерела, у ту ж мить вийшло з води вогненне полум'я і, направившись на беззаконних, відігнало їх далеко від джерела. Таким чином, беззаконники ці втекли з соромом від джерела і від преподобного Архипа, не заподіявши йому ніякого зла. Однак вони не напоумилися цим дивом: скрегочучи зубами, вони не переставали вихвалитися, що знищать те джерело і церкву, і служителя церковного. На тому місці була річка Хрісос, що протікала по лівий бік від церкви; беззаконники задумали пустити її на святе місце, щоб святе джерело, змішавшись з річковою водою, втратило свою чудотворну силу. Але коли вони почали втілювати свій злий намір і направили течію річки на джерело, щоб затопити його,

тоді річка, за велінням Божим, дала своїм течіям інший напрям і потекла по правий бік від церкви. І знову нечестиві з соромом повернулися додому.

Були там ще дві інші річки, які протікали зі сходу і наближались до того святого місця на відстані трьох стадій; назва однієї річки – Лікокапер, а іншої – Куфос. Ці річки зливалися біля підніжжя великої гори і текли праворуч, у Лікійську країну. Вселукавий диявол вселив нечестивим людям злий намір: він навчив їх пустити води обох тих річок на чудотворне місце, внаслідок чого повинен був зруйнуватися храм Святого архістратига Михаїла, а вода повинна була залити Святе джерело і потопити святого Архипа. Місцевість же ця була дуже зручна для скерування туди води, адже річки витікали з вершини гори, а церква була на самому низу. Змовившись, нечестиві прийшли у великій кількості зі всіх міст у селище Лаодикію і рушили до церкви. Поблизу церковного вівтаря знаходився величезний камінь; від цього каменя вони почали копати глибокий і широкий рів аж до тієї гори, під якою річки зливалися. Потім вони насилу прокопали рів, по якому вода могла бути пущена на церкву, і загатили ті річки, щоб накопичилося більше води; десять днів працювали нечестиві, здійснюючи цю суєтну справу. Бачачи діяння нечестивих, преподобний Архип припав у церкві до землі і зі слезами молився Богові, закликаючи на допомогу швидкого предстателя – святого архістратига Михаїла, щоб він зберіг святе місце від потоплення і не дав поради ворогам, що прагнули погубити святину Господню.

– Не відійду від цього місця, – говорив блаженний Архип, – не піду з церкви, але навіть і помру тут, якщо Господь попустить потопити це святе місце.

Через десять днів, коли вода піднялася, нечестиві розкопали те місце, по якому вода повинна була потекти по приготуваному для неї шляху, і пустили річки на святий храм о першій годині ночі; самі ж відійшли звідти і стали на високому місці з лівого боку, бажаючи побачити потоплення храму. Тоді вода ринула вниз, зашумівши, як грім. Преподобний Архип, знаходячись в церкві на молитві, почув шум води і ще ревніше почав молитися Богові і святому архістратигу Михаїлу, щоб не було потоплення це святе місце і не раділи, але були

посоромлені нечестиві вороги; ім'я ж Господнє щоб прославилося і щоб звеличилися ангельська сила і заступництво. І співав він псалом Давидів: «Ріки підносять голос, Господи, ріки підносять голос свій, ріки піднесли хвилі свої. Але Господь у вишніх могутніший від шуму великих вод, від сильних хвиль моря... Дому Твоєму належить святість, Господи, на довгі дні» (Пс. 92, 3–5).

Коли співав це блаженний Архип, то почув голос, який повелівав йому вийти з церкви. Вийшовши, він побачив великого предстателя і хранителя роду християнського – святого архістратига Михаїла, в образі прекрасного і дуже світлого мужа, як колись він явився пророку Даниїлу. Блаженний Архип, не будучи в змоззі дивитися на нього, від страху впав на землю.

Архангел же сказав йому:

– Не бійся, – встань, підійди до мене сюди і побачиш силу Божу на цих водах.

Блаженний Архип встав і, підійшовши зі страхом до Воеводи сил небесних, зупинився за велінням його по лівий бік; при цьому він побачив вогненний стовп, що піднімався від землі до неба. Коли ж вода підійшла близько, архістратиг підняв праву руку і, зобразивши хресне знамення на поверхні води, сказав:

– Зупиніться там!

І в ту ж мить води повернулися назад. Так здійснилися слова пророці: «Побачили Тебе води, Боже, і убоялися» (Пс. 76, 17). Води стали як кам'яна стіна і піднялися вгору, подібно до високої гори. Після цього архістратиг, повернувшись до храму, ударив жезлом у величезний камінь, що знаходився біля вівтаря, і накреслив на ньому хресне знамення. У ту ж мить загримів грім, земля затряслася і камінь розколовся надвоє, утворивши в собі величезну ущелину. При цьому архангел Михаїл промовив такі слова:

– Нехай буде знищена тут всяка супротивна сила і нехай отримають тут визволення від усякого зла всі, хто приходять сюди з вірою!

Сказавши це, він повелів Архипу перейти на правий бік. Коли преподобний перейшов туди, святий Михаїл гучно сказав водам:

– Увійдіть до цієї ущелини!

І в ту ж мить води з шумом потекли в кам'яну ущелину, і з того часу постійно текли цим шляхом через камінь. Вороги, які стояли по лівий бік і чекали побачити потоплення святого храму, від страху скам'яніли. Зберігши від потоплення свій храм і преподобного Архипа, святий архістратиг Михаїл піднісся на небо, а блаженний Архип подякував Богові за це преславне чудо і прославляв великого хранителя – архістратига Михаїла – за його велике заступництво. Тоді всі супротивники були посоромлені, і віруючі же була велика радість, і вони, приходючи до ангельського храму і чудесного джерела, разом із преподобним Архипом віддавали хвалу Богові. З того часу встановлено святкувати той день, у який звершилося чудо через явлення ангела. Преподобний Архип прожив багато років на тому місці, старанно служачи Богові, і помер у мирі, маючи 70 років від свого народження. Віруючі поховали його на тому ж самому місці, яке за зазначене вище чудо назване Хони, тобто занурення, тому що там води занурилися в камінь («хонас» – отвір, впадина, розколина).

КОГО НАГОРОДЖУЮТЬ?

В Америці отримати нагороду з рук президента є найвищою честю для будь-якого громадянина, а відзнаку потім передають з покоління в покоління як сімейну реліквію.

В Україні нагорода від президента стала ознакою приналежності до клану або хутору.

Якщо в Ющенко звання та нагороди отримували його прес-секретарки та односельчани, то в Януковича – люди, які разом із ним благополучно пережили бойове минуле – Іванющенко, Чертков. З мас-медіа довідався, що пару місяців тому орденом «За заслуги» нагородили Дожбанського. Це правдивий корупціонер, котрий отримав відзнаку «за вагомий особистий внесок». Не складно здогадатися, чого «внесок» і куди.

А недавно знайшов в Інтернет фото Валерія Хорошковського у формі генерала армії. Звання генерала Хорошковський отримав, коли керував СБУ, чим викликав нову хвилю обурення знеславленням державних відзнак.

КОЛОНКА БОГДАНА СЕРЕДЮКА З ДЕТРОЙТА (США)

Сьогодні «генерал СБУ» Хорошковський виїхав за кордон – він живе в Монако та Лондоні. Хіба ж можна ось так знецінювати державні відзнаки, роздаючи їх як забавки для пустотливих дітей?!

● РЕКЛАМА

ШВИДКО

ЗРУЧНО

**ПРЯМО
В РУКИ**

Найшвидший і найбільш надійний посилковий сервіс до України та країн СНД. Порівняйте терміни доставки пакунків через компанію MICT з другими компаніями і переконайтесь в цьому самі.

- ДОСТАВКА КОРАБЛЕМ
В Україну: 30-40 днів
В Москву: 30-40 днів
В Ст. Петербург: 35-45 днів
Решта регіонів на www.meest.us
- ВІДПРАВКА АВІА І МОРСЬКИХ ВАНТАЖІВ
- ДОСТАВКА АВТОМОБІЛІВ У КОНТЕЙНЕРАХ
- УПАКОВКА І СТРАХУВАННЯ
- ПЕРЕКАЗ ГРОШЕЙ ЗА НАЙНИЖЧИМИ ЦІНАМИ

ЕКСПРЕС ДОСТАВКА ПОСИЛОК:
В Україну: 3-5 робочих днів
В Москву: 5-7 робочих днів

1-800-288-9949 www.meest.us

Marketing and design by imaginestudio.com

Редагує колегія. Адрес редакції: Релігійний бюлетень журналу «Бористен» «Наша Церква - Київський Патріархат», вул. Телевізійна, 3, 49010, м. Дніпропетровськ, Україна. Тел. 050-340-28-27. E-mail: fidelsukhonis@gmail.com

Представництво редакції:

У США

Mr. V. Babanskyj, 74,
Oakridge Lane
Watchung, N.J.
07069, USA.

В Україні:

Володимир Барна
вул. Банкова, 2
01024, м. Київ
тел. 066-62432-31

Підписано до друку 30.09.2013 г. Формат 60/84/8, друк офсетний. Умов. друк. арк. 1. Зам. № 1334.

ТОВ «Перша міська друкарня».
АДРЕСА:
вул. Степового Фронту, 11а, м. Павлоград
Дніпропетровська обл.,
51400, Україна